

Készülőben a Vásárhelyi Forgotag

A hagyományosak mellett új programok is lesznek

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Június 28-án a Vásárhelyi Forgotag szervezői a várban sajtótájékoztatót tartottak, ahol ismertették az idei fellépőket és programokat. Idén a Vásárhelyi Forgotagra augusztus 23. és 28. között kerül sor, fő helyszíne a vár, de a vasárnap zárókoncert a főtéri színpadon lesz.

Nagy-Bodó Szilárd

Molnár Imola, az esemény programfelelőse elmondta, hogy az idei Forgotag három alappillérré épül. Ezek közül az első (ami egyben az újítás is), hogy megpróbálják közelebb hozni a fiatalokhoz az eseményt. Ezalatt azt a tinédzser korosztályt értik, amelynek a megszólításával rengeteg eseményszervező küzd, leszámítva a zenei fesztiválokat. Éppen ezért a Forgotag szervezői is arra gondoltak, hogy a fiatalokat olyan

zenei programokkal és bulikkal próbálják elérni, amelyek egy fesztiválon is megtalálhatók. Molnár Imola kiemelte, hogy az idei Forgotagon egy bulisátrát is felállítanak. A szórakozás mellett viszont a nappali tevékenységbe is megpróbálják bekapcsolni a tinédzsereket, ennek érdekében olyan beszélgetéseket szerveznek, amelyek a fiatalok számára is érdekesek lehetnek.

(Folytatás a 4. oldalon)

Csúrszínházi Napok

A múlt hét végén – a vírusjárvány után immár korlátok nélkül – újra megtartották Mikházán a Csúrszínházi Napokat, ezúttal a 19.-et. Ahogy az előző években, úgy az idén is színes színházi programokkal várták a közönséget.

4.

A Corax és a Fortuna a Jazzben

Július elsején 20 órától a marosvásárhelyi Jazz és Blues Clubban együtt koncertezik a marosvásárhelyi Corax és a Fortuna együttes. Mindkét csapat a kommunista korszakban az 1980-as évek marosvásárhelyi rockéletében játszott jelentős szerepet alkotásaival, fellépéseivel.

5.

A kormányfő több adóemelést jelentett be

Nicolae Ciucă miniszterelnök hétfőn több adóemelési intézkedést jelentett be, miután az általa vezetett Nemzeti Liberális Párt (PNL) határozott arról, hogy a román kormánykoalícióban korábban megvitatott döntések közül melyeket támogatják, és melyeket utasítják el.

6.

Lilába borult a levendulás

Ilyen szép, ennyire élénkklila talán még sohasem volt az öt hektáron elterülő mezőmadarasi levendulamező. A tervezettnél korábban, június 18-án nyitottak, akkor is sok látogató volt, de az elmúlt hét végén ismét elárasztották a domboldalt az illatban, látványban, nyugtató zsongásban megmártózni kívánó csoportok.

7.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Régi árakkal dolgozunk, nem drágítottunk!

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szakületünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Változó az állandóban

Kaáli Nagy Botond

108 évvel ezelőtt, 1914. június 28-án, a rigómezei csata emléknapján foglalt helyet a Gräf & Stift márkájú nyitott luxuslimuzin hátsó ülésén az a házaspár, amelyet sokan meg akartak ölni. Aznap délelőtti, sarajevói útjuk során el is dördült a két híres lövés. A Mlada Bosna és a Fekete Kéz terve sikerült, Gavrilo Princip meggyilkolta Ferenc Ferdinánd főherceget, az Osztrák-Magyar Monarchia trónörökösét, és feleségét, Chotek Zsófia grófnőt. A majdani uralkodása idején trialista rendszert bevezetni tervező főherceg különösen nagy utálatnak örvendett a szerbek körében, köznépi megítélésén nem javított sem rideg személyisége, sem a magyarokkal szemben érzett ellenszenvé: mesterkedései miatt nem kedvelték a monarchia felénk eső, királyi oldalán sem. Ami történt, várható volt, a következményeket ismerjük. Ránk szabadult az első világégés, majd az elkerülhetetlen második. Meghalt 40-50 millió ember. Az emberiség megtapasztalta, hogy milyen A Nagy Háború. A golyóbis nagyhatalmaival magával rántó, éveken át tartó vérgőzös rettenet, amely a spanyolnáthát is hozta magával. És hozott még valamit magával. Valamit, amire senki sem gondolt. Valamit, aminek hallatán kővé meredtek volna a világ akkori hatalmasságai, és biztosan lefűjték volna az apró Szerb Királyság ellen indított, rövidre tervezett háborút. Valamit, ami alapjaiban rengette meg mindenki életét: az emberiség ismert történelme addigi világrendjének teljes összeomlását!

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCCCCCCCCC

JÚNIUS

29., szerda
A Nap kel
5 óra 32 perckor,
lenyugszik
21 óra 19 perckor.
Az év 180. napja,
hátravan 185 nap.

*Isten éltesse!

Ma PÉTER és PÁL,
holnap PÁL napja.

PÁL: a latin Paulus rövidülése,
jelentése: kis termetű férfi.

Megjelent a második júniusi Helikon

helikon

„vesztgel a cirksz”
2022.12.
XXXIII. ÉVFOLYAM
2022. 12. (842.) SZÁM
JÚNIUS 25.
ÁRA 4 LEJ | 400 FT
SZOCIÁLI FOLYÓIRAT
MÉGJELENK KÉTSZER EGY
HÓNAPBAN KOLOZSVÁRON

IDŐJÁRÁS
Nagyobb részt napos
Hőmérséklet:
max. 34 °C
min. 17 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2022. június 28.

1 EUR	4,9459
1 USD	4,6730
100 HUF	1,2261
1 g ARANY	276,3002

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGEBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Terv a mikházi régészeti park fejlesztésére

A Maros Megyei Tanács múlt heti ülésén jóváhagyták a Maros Megyei Múzeumhoz tartozó mikházi római régészeti park fejlesztésére vonatkozó terv benyújtását az országos helyreállítási és rezilienciaalapozó. A 2,1 millió euró értékű projekt révén egy látogatóközpont és egy kutatóközpont épül a mikházi régészeti parkban. Ezek két újjáépített, hagyományos népi csűrben kapnak majd helyet. A két leendő központ mögött került felszínre a római kori erődítmény északkeleti tornya, amelyet egy fából készült rekonstrukció fog jelölni, és a védőfal vonala is látható lesz. A torony kiállítótérként szolgál majd.

Egykori cserkészeket keresnek

Idén október 8-án lesz 30 éves a marosvásárhelyi 30-as számú Gróf Teleki Sámuel cserkészcsapat, amely 1992-ben ezen a napon kezdte el hivatalosan működését. A jubileumi évfordulóra keresik a cserkészcsapat régi tagjait. Arra kérik az érintetteket, hogy június 30-ig, csütörtökig jelentkezzenek be a Telekis cserkészek Facebook-csoportba, amely azért jött létre, hogy összefogja a cserkészcsapat egykori és jelenlegi tagjait. Aki Facebookon nem elérhető, jelentkezzen a 30groftelekisamuel@rmcssz.ro e-mail-címen vagy a 0746-799-057-es telefonszámon.

Forgalomkorlátozás Marosvásárhely központjában

A Super Rally országos autóverseny miatt július 1-jén, pénteken este 7 órától 3-án, vasárnap hajnali 6 óráig lezárják Marosvásárhely központját. A forgalomkorlátozás a Győzelem teret, a Rózsák teret, az Enescu, Városháza, Tusnád, Művész, Koteles Sámuel, Márton Áron, Kogălniceanu és a Sáros utcát érinti – tudtuk meg a polgármesteri hivatal illetékesétől.

Hosszított program az útleveosztályon

Június 20. és augusztus 19. között hosszított program szerint fogadják ügyfeleit a Maros megyei útleveosztály a Căilărașilor utca 26-28. szám alatt. Az ügyfélfogadás két órával hosszabb, 8.30 órától 18.30 óráig tart az eredeti 16.30 óra helyett.

Búzásbesenyői falunap

Július 3-án tartják meg a búzásbesenyői falunapot, amely 10.30 órakor ünnepi szentmisével kezdődik a katolikus templomban. Ennek keretében adják át a Pro Búzásbesenyő elismeréseket. 12 órától ünnepi műsorra várják az érdeklődőket a Rátoni János Művelődési Házba, majd a meghívottaknak ünnepi ebédet szolgálnak fel. Délután népzenei és néptáncelőadások, koncertek lesznek a tornaterem melletti pályán.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Megjelent a kolozsvári Helikon második júniusi száma, benne Wirth Imre A név kátyú, vaddisznódagonya, omladék, szerelem című prózasorozatának újabb része, illetve Karácsonyi Zsolt A második álom című vezércikke. Interjú Papp Attila Zsolt közl a Kossuth-díjas Király Lászlóval.

Verset közl továbbá Ferencz Imre, prózát Makó Ágnes és Márcuțiu-Rác Dóra. Vahe Arsen verseit László Noémi fordításában lehet elolvasni. A Pavilon 420-ban Juhász Róbert versei olvashatók, prózát Dénes Gergő közl, Charles Bukowski verseit Gothár Tamás fordította magyar nyelvre.

A Képalá című rovatban Száraz Miklós György prózája olvasható Zátanyi Tibor fotója alapján. A Kinetográfban Gyenge Zsolt ír a Cannes-i fesztivál idei kiadásáról, a Theátrumban Bartha Réka Színházi terep TESZTELÉS és a másság arcai című esszéje olvasható. Kritikát Szalló Tünde ír Oszváth Zsuzsa Előző részek című kötetéről, fülszöveget Nyeste Emőke jegyez Száraz Miklós György Csodás Magyarország című kötetéről. Az Amplitúdóban Jakabffy Tamás A francia szimfónia megújítója című rövid esszéje olvasható, az Artefaktumban Vida Krisztina ír a Barabás Miklós Céh Maros megyei csoportjának tárlatáról, amellyel a lapszámot illusztrálták.

A lapszám teljes tartalomjegyzéke az alábbi hivatkozáson érhető el: <https://bit.ly/3Q1b7wh>

Kurjeló Tamás: Móra Lapszámunk 1., 3., 6., 9., 11-17., 19., 25. és 28. oldalán a Barabás Miklós Céh Maros megyei csoportjának tárlatáról írtuk, amely Marosvásárhelyen, a Bernády-házban látogatható.

„Ha ott a föld alatt, verhetetlen vagy” Interjú Király Lászlóval 4

Vahe Arsen Versei 8

Gyenge Zsolt Cannes-i fesztiválnapló 2022 20

Juhász Róbert versei 13
Dénes Gergő prózája 14

PAVILION 420

Száraz Miklós György, Zátanyi Tibor: Halott városok 18

KÉPALÁ

RENDEZVÉNYEK

GernyeFest

A Fejes Művészeti Akadémia különleges fesztiválra invitálja a klasszikus, a népzene, a jazz és a rendkívüli történelmi helyszínek kedvelőit. Július 10-én 12 órától a geryeszegi Teleki-kastélyban a GernyeFest rendhagyó filmbemutatóval, kamaraezzel, az akadémia mentoráltjainak koncertjeivel és izgalmas, a zenei határokat átlépő produkcióval várja az érdeklődőket. 12-16 óra között népzenei családi programok, énekképzés és kézműves-foglalkozások lesznek az Erdélyi Hagyományok Háza szervezésében. Ezt követi a Fejes Akadémia fiatal tehetségeinek koncertje, 18 órától kamarakoncert lesz Fejes Krisztina zongora-, Szabó Gábor hegedű-, Wenting Kang brácsa-, Onczay Zoltán gordonkaművész közreműködésével. 20 órától Electro – zenei világok összemosódása, közreműködik Onczay Zoltán csellóművész, Lantos Zoltán jazz-hegedűművész, Andrew J., az élő elektronika mestere. Jegyek a helyszínen vásárolhatók. A felnőttjegy ára 15, a gyermekjegyé 5 lej. Előregisztráció a gerynefest@gmail.com e-mail-címen.

Népdaléneklő mesterkurzus

Az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány szervezésében népdaléneklő mesterkurzust tart Nemes Annamária zenetanár június 29-én, szerdán 16 órától Marosvásárhelyen, a Sáros utca 1. szám alatt. A Berde Mózes Unitárius Gimnázium pedagógusa udvarhelyszéki népdalokkal ismerteti meg az érdeklődőket. A részvétel ingyenes, a helyek száma viszont korlátozott. Jelentkezni a szentgyorgyi.andrea@ehh.ro e-mail-címen, valamint a 0772-072-269-es telefonszámon lehet.

We Will Rock You – rendkívüli évadzáró hangverseny

Június 30-án, csütörtökön a We Will Rock You című, 19 órakor kezdődő rendkívüli hangversennyel, a Ma-

rosvásárhelyi Állami Filharmonia Concert Band együttesének előadásával zárul a filharmonia idei évada a Kultúrpalota nagytermében. A filharmonianak a Román Televízió Marosvásárhelyi Stúdiójával közösen szervezett koncertjén Remus Grama vezényel. Műsoron a Beatles, a Rolling Stones, a Pink Floyd, a Queen, a Led Zeppelin, a Metallica, a Guns'n Roses és más együttesek szimfonikus rockslágerei. Az évadzáró koncertet július 1-jén, pénteken 19 órától megismétlik.

Kultúraidéző napok

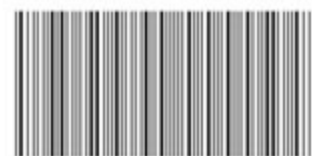
Második alkalommal kerül sor a Kultúraidéző napok Maroskeresztúron című rendezvénysorozatra a polgármesteri hivatal szervezésében. A kultúrotthonba esténként 7 órára várják az érdeklődőket. 29-én, szerdán a Bekecs néptáncgyűttes Reliktum című folklórelőadásával lép fel, 30-án, csütörtökön Lorenzo Cristian bűvész produkciójával folytatódik a rendezvénysorozat. Július 1-jén, pénteken a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Liviu Rebreanu Társulata Campionatul de improvizație című előadását viszi színre, 2-án, szombaton az Excellent Dancing mutatja be táncműsorát, 3-án, vasárnap pedig az Áriák a bolerotól a tangóig című estre kerül sor, fellép Borsos Edith szoprán és a Tiberius kvartett, zongorán Bordos Nagy Kinga, basszusgitáron Kostyák Márton kíséri.

Mezítlét – Röhrig Géza estje

Június 30-án 18 órakor a marosvásárhelyi Gemma Book Café meghívottja Röhrig Géza. Erre az alkalomra tíz verseskötetének anyagából válogat a szerző, aki az elmúlt néhány évben filmszínházként is bizonyított. Az elhangzó művek előtt és között Szekernyes Tünde beszélget a szerzővel. A résztvevőknek ajánlják, hogy kezdés előtt legalább negyedórával jelenjenek meg a rendelések időbeni felvétele érdekében. Helyfoglalás a következő linken: <https://forms.gle/bk7t6ThrTiSAGxu8A>

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Teljes magyar oktatási struktúra alakult Erdélyben

A magyar kormány támogatásával sikerült a bölcsődétől az egyetemi szintig terjedő teljes magyar oktatási struktúrát kialakítani Erdélyben – mutatott rá Potápi Árpád János szombaton, miután Nyáradszeredában felavatták a római katolikus óvodai napközi ott-hont.

Az MTI-nek telefonon nyilatkozó nemzetpolitikai államtitkár felidézte: nyáradszeredai köszöntőbeszédében arra utalt, hogy az óvodaavatással egy időben tartották Marosvásárhelyen a 22 éve alapított, magyar állami támogatással működő Sapientia egyetem tanévzáró ünnepségét. Megállapította: a negyedik üteménél tartó Kárpát-medencei óvodafejlesztési programnak köszönhetően sikerült immár egy teljes magyar oktatási

struktúrát kialakítani és megerősíteni Erdélyben.

„Jó látni ezeket a sikereket. Ha minden eredményt, amit az elmúlt 12 évben elértünk, egy-egy lapra írunk – és csak a beruházásokról beszélek, nem programokról, hanem kész, megfogható felújításokról, beruházásokról – akkor egy százezer oldalas könyvet, kiadványt olvashatnánk” – mondta a nemzetpolitikai államtitkár.

Hozzátette: a Nemzetpolitikai Államtitkárság által öt és fél éve indított óvodafejlesztési program révén megvalósult beruházások (felújítások és új épületek) száma az ezret közelíti a Kárpát-medencében.

Erdélyben 103 új óvoda épült és 376 újult meg a program keretében mintegy 33 milliárd forintból.

Potápi Árpád János szerint a térségben kialakult, Magyarországon nem igazán érzékelhető gazdasági nehézségek miatt most az a legfontosabb, hogy a megkezdett beruházásokat mindenütt be lehessen fejezni.

A nyáradszeredai római katolikus templomkertben 205 millió forintot magyar állami támogatással megépült, szombaton felavatott Márton Áron Ház alapkövét 2019 februárjában tették le.

Az ingatlanban két foglalkoztató szoba, két hálóterem, orvosi szoba, konyha és vizesblokk kialakítása révén teremtettek korszerű feltételeket az óvodások nevelésére és ellátására.

Szintén a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program keretében épült meg Nyáradszeredában a református bölcsőde, amelyet tavaly adtak át. (MTI)

Románia döntő lépést tesz az energetikai függetlenség felé

A fekete-tengeri földgáz kitermelésének megkezdése történelmi pillanat, Románia ezzel döntő lépést tesz az energetikai függetlenség felé – hangzott Nicolae Ciucă román miniszterelnök kedden azon az ünnepségen, amelyet a Black Sea Oil and Gas (BSOG) vállalat rendezett a Midia térségben található gáz kitermelésének megkezdése alkalmából a Konstanca megyei Vadun.

Az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) és a Carlyle magántőkebefektető csoport által alapított BSOG évi egymilliárd köbméter gázt tervez felszínre hozni a román partoktól 120 kilométernyi távolságra lévő Midia térségből, ez becslések szerint Románia szükségletének mintegy 10 százalékát fedezheti. Ciucă szerint azonban így – a szárazföldi termeléssel együtt – Románia gázszükségleteinek már 90 százalékát saját forrásból fedezheti.

A kormányfő szerint a BSOG által kitermelt napi 3 milliárd köbméter gázzal

„minden feltétel adott” ahhoz, hogy Románia teljesítse azt a kötelezettségvállalást, miszerint minden uniós tagállam legalább 80 százalékban feltölti tárolási kapacitásait a tél beállta előtt.

Elmondta: Románia gáztározóinak feltöltöttsége jelenleg 41 százalékos. A tervek szerint augusztus elsejéig el fogják érni a 46, szeptemberig az 57, októberig a 66 százalékot, november elsejéig pedig a tárolási kapacitás 80 százalékát. A megszabott határidőig Románia elelendő gáztartalékokkal fog rendelkezni a téli időszak átvészeléséhez – ígérte a miniszterelnök.

Ciucă szerint Románia Azerbajdzsánal és az Egyesült Államokkal is tárgyal gázvásárlásról, de az energiahordozó Romániába juttatása nemcsak a szerződő feleken, hanem a tranzitországokon – Törökországon, illetve Görögországon és Bulgárián – is múlik.

A kormányfő üdvözölte azt az amerikai bejelentést, miszerint az Egyesült Államok 14 millió dolláros finanszírozást biztosít a román Nuclearelectricának az

amerikai gyártmányú, kis méretű moduláris atomreaktorok (SMR) telepítését célzó program előkészítéséhez.

A szénbányák bezárásának esetleges elhalasztását firtató újságírói kérdésre válaszolva Ciucă azt mondta: Románia újra fog tárgyalni „mindent, ami újratárgyalható” az Európai Bizottsággal a nemzeti helyreállítási és ellenállóképességi terv (PNRR) energetikai fejezetéből a polgárok és a vállalkozások érdekében.

A BSOG június 15-én kapta meg az országos energiaszabályozó hatóság jóváhagyását a Midia földgázkitermelési projekt beindításához. A kitermelés megkezdésével először került fekete-tengeri földgáz a román gázszállítási rendszert üzemeltető (Transgaz) hálózatba. A Fekete-tenger Romániához tartozó kontinentális talapzata alatt másutt is találtak jelentős gáztartalékokat. A partoktól tovább lévő Neptun mélytengeri térségből leghamarabb 2026 végén kezdheti meg évi tízmilliárd köbméternyi gáz felszínre hozatalát az osztrák OMV-Petrom és a román Romgaz. (MTI)

Megünnepelték

a román–amerikai stratégiai partnerség évfordulóját

Ünnepi ülést tartott kedden a parlament a Románia és az Amerikai Egyesült Államok közötti stratégiai partnerség létrejöttének húszéves évfordulója alkalmából.

A két ház együttes ülésén részt vettek a kormány tagjai, diplomáciai képviselők vezetői és az üzleti szféra egyes szereplői is.

Florin Cițu, a szenátus elnöke arról beszélt felszólalásában, hogy Románia bebizonyította, hogy megbízható partnere és szövetségese az Egyesült Államoknak, ezért aktuálisá vált, hogy Romániát is bevonják a vízummentességi programba. „Itt az ideje, hogy a románok és Románia is részese legyen ennek a programnak” – jelentette ki Cițu.

Marcel Ciolacu, a képviselőház elnöke azt emelte ki, hogy az Oroszország által Ukrajna ellen intézett támadás egyértelművé tette, mennyire fontos a

keleti szárny országai számára az USA által biztosított védőernyő, a katonai, logisztikai és hírszerzési segítség.

A két ország közötti partnerség gazdasági összetevője előtt most újabb tavlatok nyílnak, mivel számos amerikai vállalat jelezte, hogy Oroszországból és Ukrajnából Romániába helyezné át tevékenységét. Bizalmuk elnyeréséhez azonban a román államnak kell kecssegtető ajánlattal előállnia – szögezte le a képviselőház elnöke.

A felszólalások után a parlament elfogadott egy nyilatkozatot, amelyben a többi között kötelezettséget vállalt arra, hogy támogatja a biztonsági intézkedések megerősítését a NATO keleti szárnyán és az euroatlanti térségben, valamint a két ország közötti együttműködés elmélyítését olyan területeken, mint a védelem, az energia, az új technológiák vagy a hibrid fenyegetések elleni védekezés.

A Románia és az USA közötti stratégiai partnerség alapjait 1997. július 11-én fektették le, amikor az akkori amerikai elnök, Bill Clinton rövid hivatalos látogatást tett Bukarestben. Azóta a partnerség fontos kiindulópontot jelent a két ország közötti kapcsolatok, valamint Románia politikai, gazdasági, katonai és közigazgatási reformjainak támogatása szempontjából.

2011. szeptember 13-án Washingtonban elfogadták a Románia és az Amerikai Egyesült Államok közötti 21. századi stratégiai partnerségről szóló közös nyilatkozatot, amely a két ország kétoldalú kapcsolatának fontos dokumentuma.

A nyilatkozat a román–amerikai kapcsolat alappilléreit határozza meg: politikai párbeszéd, biztonság, gazdaság, emberek közötti kapcsolatok, tudomány és technológia, kutatás, oktatás és kultúra. (Agerpres)

Ország – világ

Kánikulariadó kilenc megyében

Kánikulára figyelmeztető másodfokú, azaz narancssárga riadót adott ki az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) az ország kilenc nyugati, északnyugati és központi megyéjére; az ország többi részén sárga riadó lesz érvényben a következő három nap. Az előrejelzések szerint szerdán, csütörtökön és pénteken Temes, Arad, Bihar, Kolozs, Szilágy, Maros, Beszterce-Naszód, Máramaros és Szatmár megyében rendkívül meleg lesz, a nappali csúcshőmérséklet eléri a 37-38 Celsius-fokot. Meleg lesz az ország többi régiójában is, a nappali csúcserőterek 33 és 37 fok között alakulnak, a hőmérséklet-páratartalom index sok helyen meghaladja majd a kritikus 80-as egységet. (Agerpres)

Megvonták az exminiszter mentelmi jogát

Adrian Chesnoiu szociáldemokrata párti képviselő, volt mezőgazdasági miniszter mentelmi jogának megvonásáról szavazott kedden a képviselőház. A törvényhozók közül 251-en támogatták a Chesnoiu mentelmi jogának megvonására vonatkozó indítványt, 25-en ellene szavaztak. Két szavazatot semmissé nyilvánítottak. Az indítványt hétfőn este pozitívan véleményezte az alsóház jogi bizottsága. A DNA múlt héten kérte a képviselőháztól Adrian Chesnoiu mentelmi jogának megvonását, hogy hivatali visszaélés és nem a nyilvánosságának szánt információk felfedésére való felbujtás gyanújával elindítható a bűnvádi eljárás ellene. Ezt követően Chesnoiu bejelentette lemondását miniszteri tisztségéről, és a Szociáldemokrata Párton belüli tagságát is felfüggesztette. Ugyanakkor arra kérte a törvényhozókat, hogy szavazzanak mentelmi jogának megvonásáról. (Agerpres)

Légvédelmi rakéták beszerzését hagyták jóvá

Előzetes jóváhagyást adott kedden a szenátus és a képviselőház házbizottsága a védelmi minisztérium 231 légvédelmi rakéta beszerzésére vonatkozó indítványára. A Vasile Dîncu védelmi miniszter által a parlamentnek küldött indítvány 231 darab ember által hordozható (MANPAD) légvédelmi rakéta, valamint a hozzá való logisztikai rendszer és felszerelés beszerzésének jóváhagyására vonatkozik, beleértve a képzéshez szükséges eszközöket is. A légvédelmi rakéták beszerzése a költségvetési lehetőségek függvényében még idén elkezdődhet. A tranzakció becsült költsége 662,5 millió euró hea nélkül, ez még módosulhat a beszerzési eljárás folyamán. (Agerpres)

Változó az állandóban

(Folytatás az 1. oldalról)

Mert gondoljunk csak bele: az ismert és írott történelem ötezer éve során egy-két törzsközösségtől és politikai mutációtól eltekintve szinte mindig és mindenhol a nemzeti réteg vezette a kis országokat és nagyhatalmakat a hercegségektől a császárságokig. Egy ötezer éven át fennálló és addig egyedül csak abban a rendszerben működő világrend és annak birodalmi omlottak össze azon a délelőttön, és eljött az iszonyatos huszadik század, a régi rend egészen katalizátora, az ezt követő, heves és legalább ugyanannyira pusztító történelmi események ideje, a boldog békeidők temetője. Kialakult egy új világrend, a monarchia helyét átvette hol a demokrácia, hol a diktatúra, amelyben a gondos nevelésben és képzésben részesült társadalmi réteg erre felkészített tagjai helyett analfabéta és bosszúszomjas cipészlegények kerültek a hatalomra, akik mindent igyekeztek elpusztítani, ami a Nagy Háború előtti időkre emlékeztetett.

Ma, a mindannyiunk által követett európai események idején a kérdés önkéntelenül is felvetődik: van-e, lehet-e párhuzam a 108 évvel ezelőtti helyzettel? A geopolitikai hasonlóságok ijesztőek: egy kis állam folyton szekálja a bányát, a szomszédságában levő nagyhatalmat, amely egy idő után úgy dönt, hogy elég volt. És agresszori szerepet ölt magára, megtámadja a kisebbet, amely ezáltal rögtön az adott nagyhatalmat szétcincálni kívánó többi nagyhatalom mártírja, segítő kistesója lesz. És egymás után lépnek a porondra a többiek, ömlesztik a gépezetbe az emberéletet, a pénzt, a technikát, milliók halnak meg az exkluzív bunkerekben sziesztázó játékmesterek manőverei során. Mindezt megelőzi és követi a válság, az infláció, az elszegényedés. Ismerős, ugye? Kérdés, hogy a mostani helyzet hová fajul, egy dolog azonban bizonyos: az, amire egyre több politikai elemző, komoly szakteknitény próbálta felhívni a figyelmet, de mondandójuk, érvelésük eddig a pusztába kiáltott szó maradt csupán: minden meg fog változni. Ezt mondják, ezt állítják: minden meg fog változni. Szavaik súlyát már érezzük a hátunkon. És most már tudjuk: 1914 júniusa után is **minden** megváltozott.

Az államháztartási hiány a GDP 1,57 százalékára nőtt

A román államháztartási hiány a bruttó hazai termék (GDP) 1,57 százalékát tette ki az első öt hónap után – közölte vasárnap a média, a pénzügyminisztérium adatait ismertette.

Az első négy hónap után a deficit 1,23 százalék volt, így az ötödik hónapban nőtt a hiány. Ugyanakkor a tavalyi év

első öt hónapjához mérten a deficit 0,65 százalékponttal alacsonyabb, hiszen akkor 2,22 százalékot jegyeztek fel.

Abszolút értékben a hiány elérte a 20,9 milliárd lejt, ami szintén csökkenést jelent a tavaly január és május között jegyzett 26,18 milliárd lejhez mérten.

Az államháztartás bevételei 21,5 százalékkal nőttek, főleg a héából és a tár-

sadalombiztosítási járulékokból származó bevételek emelkedtek.

A kiadások 15,2 százalékkal nőttek, amit főleg a szolgáltatások és javak beszerzésére fordított összegek és a szociális kiadások növekedése idézett elő.

A kormány az idén 5,8 százalékos államháztartási hiányt tervezett be. (MTI)

A hagyományosak mellett új programok is lesznek

(Folytatás az 1. oldalról)

Az idei Forgatagon lesz beszélgetés a kábítószer-fogyasztásról, a fiatalok körében megjelenő bántalmazásról, azaz a bullyingról, a globális felmelegedésről, de a fiatalok társadalmi szerepvállalása is terítéken lesz.

A Vásárhelyi Forgatag programjainak második pillére az általános programok, avagy a Programkavalkád, ahogyan a szervezők elnevezték. Ezzel mindenkit igyekeznek megszólítani. Idén is lesz Egészség Forgatag, Családi Csicsergő Forgatag, ahová mind a gyermekeket, mind pedig a szülőket várják. Molnár Imola kiemelte, hogy szem előtt tartják azt is, hogy mind a szülők, mind pedig a gyermekek külön-külön is részt vehessenek a programokon. Emellett idén is megszervezik a Sport Forgatagot, valamint számos kulturális programmal is várják az érdeklődőket. Utóbbiakra nemcsak a városban, hanem a város különböző kulturális intézményeiben is, amelyekkel az évek során és az idén is együttműködnek a szervezők. Molnár Imola kiemelte a kul-

turális intézmények közül mint állandó partnert a Maros Megyei Múzeumot, a Teleki Tékát, a Marosvásárhelyi Nemzeti Színházat, a Maros Művészegyüttest, az Erdélyi Hagyományok Háza Hálózatot, továbbá hozzátette, hogy az idei Forgataghoz a Spectrum Színház is csatlakozik.

A harmadik pillérje a Forgatag programjainak a koncertek. Az idén is csütörtöktől vasárnapig tartanak, a központi helyszín a vár lesz. A programfelelős az előadók közül megemlíti a 4S Street zenekart, a Punnay Massifot, az Apostol együttest, a Compactot, valamint kiemelte, hogy a Forgatag záróeseményén, amely a főtéren lesz, a Beatrice és Akos fog fellépni.

Az idei Forgatag esetében a főszervező személye is újdonság, a tisztséget *Jakab Orsolya* tölti be, aki saját bevallása szerint a határidők és a táblázatok embere, így feltett célja, hogy minden pontosan meg legyen szervezve. A főszervező kiemelte, hogy a kerekasztal-beszélgetések közel állnak a szívéhez, hiszen ez előtt kilenc évvel ő indította el ezt a programot. *Jakab Orsolya* sze-

rint fontos a Forgatagon marosvásárhelyi témákról is beszélni. Az idei eseményen viszont egyfajta nyitást tetten érhető a kerekasztal-beszélgetések tekintetében, hiszen olyan formabontó témákat is be szeretnének hozni, amelyek a fiatalok körében is érdeklődésre tartanak számot. *Jakab Orsolya* kiemelte, hogy azt szeretné, hogy a Forgatag ez évben is a családok és a közösség találkozóhelye legyen.

A Vásárhelyi Forgatag mögött álló Marosvásárhelyért Egyesület ez előtt tíz évvel éppen azért jött létre, hogy egy megfelelő keretintézmény legyen az eseménynek. *Szente Katalin*, a Marosvásárhelyért Egyesület elnöke elmondta: úgy vélik, rendkívüli teljesítmény az, hogy tíz év után továbbra is meg tudják szervezni a Vásárhelyi Forgatagot. Külön öröm számukra, hogy évről évre több tízezer ember vesz részt az eseményen, és meg tudják tölteni a tereket. A Marosvásárhelyért Egyesület elnöke hangsúlyozta, hogy az is egy fontos feladat, hogy kineveljék azokat, akik majd át fogják venni a szervezői stafétát.

Fotó: Karácsonyi Zsigmond

Erről jut eszembe

És mi, balgák hova álljunk? Sokan ismerik a viccet a tanácstalan „belgákról”, a kérdésem egyeseknek talán ezt juttatja eszébe. Van is a jegyzetkező két dologban némi analógia, a lényeg azonban különbözik. Vagy alapvetően mégsem? Mint általában lenni szokott, kérdést kérdés követ, különösen akkor, ha a felvetés konkrétan is értelmezhető, de képletesen is. Jelen esetben a kérdő mondat elsődleges értelméről van szó. Egy ideje fel kell tennem, amióta Budapesten egyre több peremkerületi lakónegyedben is bevezették a kötelező parkolási díjat. Előttünk, akik külföldről érkezünk néhány napra a magyar fővárosba, netán egy hétre is, jól betették a kaput. Nincs hol parkolnunk. A budapesti lakosok családonként két gépkocsira kaptak ingyenes parkolási engedélyt, ha több van nekik, az alaposan megrikított zárt, őrzött parkolóhelyeken havi bérlet fejében tarthatják a járművet. Oda kívülálló, pláne csak pár napra, be nem teheti a lábát, az autóját még kevésbé. Nekünk, máshonnan érkezett balga autósoknak, akik ilyen badarságra vetemedtünk, hogy saját kocsival robogjunk be a világvárosba, fájhat a fejünk. Mi legyen a járgányunkkal, elvégre nem akarunk vele a közlekedési tömegnyomorban tovább furikázni. Talán megfizethetnénk a mind busásabb parkolódíjat, de annál is vannak szabályok, azt kétóránként fel kellene frissíteni. Abszurdum. Az ember nem azért látogat kedves metropoliszába, hogy mindegyre visszarohanjon a parkolóórához. Akkor marad a tilosban parkolás kockázata az esetleges tetemes büntetéssel. Vagy: nyakába veszi a várost, és keres egy ennél is távolabbi olyan lakótelepet, ahol még nem díjköteles a parkolás. Legutóbb ez több kilométerre volt a lakásunktól. És mi lesz a következő alkalommal? Valakik ott fent megoldották a dilemmát. Olyan drága lett az üzemanyag, hogy bennünk, határon túli balga magyarokban már fel sem merülhet az anyaországi autós utazás gondolata. Szó nélkül lenyeltük a békát. Mi mást tehattünk volna? Persze az a gondolat fel erősödik bennünk, hogy nem érdemeltük ki a hátrányos megkülönböztetést, van elég részünk ilyesmiben itthon, nem kellene büszke magyar állampolgároként is másdrangúnak éreznünk magunkat, mint a mostani helyzetben. Az az évenkénti egy-két-három tankolás, amire az erdélyi magyarok aránylag kis hányada rászorul magyarországi utazása során, talán nem tenné tönkre az államot. Olyan katasztrófa lenne, ha minket is besorolnának a kedvezményezett benzinvásárlók körébe? Előfordulhat persze, hogy rosszul gondolom. Mindre van magyarázat, mindenki másképp csinálja. Tudok olyanokat, akik tapsikoltak az ide vonatkozó döntésre. Magam nem örülök neki. Viszont megpróbálom túltenni magam rajta, elvégre az élet szép, ez a mai is jeles nap, ilyenkor Péter-Pálkor megannyi életkedvvel teli népi hagyomány kerül előtérbe, repes a gazda, ha bő termést ígér az aratás. Ahány hely, annyiféle szokás. Ezekből nekem most az aratókoszorú jut az eszembe. Azt készítők évszázadok óta diadalmasan szokták vinni a gazdához. A tradícióban viszont az is benne van, hogy a koszorúvivőt vízzel nyakon öntötték, hogy ne hiányozzon a búzának az eső. Ördög tudja miért, mostanában egyre inkább az a benyomásom, hogy koszorúvivő lettem, és mindegyre hol ez, hol amaz zúdul a nyakamba. Egyáltalán nem vigasz, hogy erről sajnos többes számban is beszélhetnék. (N.M.K.)

Csűrszínházi Napok

Kevesebb érdeklődő

A múlt hét végén – a vírusjárvány után immár korlátok nélkül – újra megtartották Miházián a Csűrszínházi Napokat, ezúttal a 19.-et. Ahogy az előző években, úgy az idén is színes színházi programokkal várták a közönséget. A hosszú kihagyás miatt kevesebben látogattak ki a Csűrszínházba, de akik eljöttek, színvonalas produkciókat láthattak.

Vajda György

Két különleges előadás is tarkította az idei „évadot”, az egyik Szélyes-Szluka Brigitta Ibsen–Tóth–Szokol *Torvald Helmernek (Nóra)* című előadása volt, amelyet szobaszínházi produkcióként a Csűrszínház udvarán levő iskolában tartottak meg. A helyszín, továbbá a téma mélysége igazán átütő előadást eredményezett. A rendezés és az örökzöld slágerek felidézése, továbbá a „dívá” megpróbáltatott életéről szóló előadás, Bartha Boróka színművész *Karady zárkaja* című egyéni előadása, Darvasi László zenés drámája is kiemelkedő eseménye volt a pénteki napnak. Szombaton egy újabb – Miházián eddig még nem látott – műfajnak adott teret a Janka villa: John-Michael Tebelak – Stephen Schwartz *Godspell* című musicaljét láthatták a jelenlevők. Az előadás az 1960-as évek hippivilágát idézte fel, ugyanakkor érdekes vallási kérdéseket is felvetett. Az *Érdekes emberek – különleges történetek* beszélgetősorozat idei vendége Köllő Gábor plébános volt, akit nem mindennapi, mondhatni regénybe (vagy filmre) illő élettörténetéről Lokodi Imre újságíró kérdezett. Erre egy későbbi lapszámunkban visszatérünk. Szombat este már telt házas nézőtér előtt adhatta elő a Szatmári Harag György Társulat Vajda Ka-

talán *Anconai szerelmesek* című fergeteges zenés vígjátékát (fotó), amelyben az 1970-es évek nagy olasz slágerei is elhangzottak a társulat művészeinek kiváló előadásában. Hasonló sikernek örvendett vasárnap este is a visszatérő vendég, a Bececs Néptáncszínház által előadott *Tóték* című néptáncszínházi produkció.

Az idei Csűrszínházi Napok zárása után Szélyes Ferenc színművészt, főszervezőt, a Csűrszínházi Egyesület elnökét arra kértük, értékelje a rendezvényt.

– A legnagyobb öröm számomra az volt, hogy a járvány után újra teljes gőzerővel újakezdhetjük a szervezést, hiszen, mint korábban is említettem, alighogy az előző évi Csűrszínházi Napok véget érnek, társaimmal máris a következő programját tervezzük. Bizonytalanul indultunk neki még az év elején, nemcsak a vírusveszély miatt, hanem azért is, mert a pályázati lehetőségek korlátozottabbak lettek. A korábbi évektől eltérően eddig csak egy pályázattól érkezett pozitív válasz megkeresésünkre. Reméljük, hogy a többi pályázat is nyertes lesz, így zavarmentesen folytathatjuk a további nyári programjainkat. Egy kicsit keserű szájjal tekintek vissza a három napra, ugyanis a Marosvásárhelyi Napok egybeesett a Csűrszínházi Napokkal, s míg az előző években a Marosvásárhelyi Napok szervezőcsapata valamilyen formában egyeztetett a Csűrszínházi Egyesülettel, mi több, mi is szerepelhettünk „külső kínálatként” a programban, az idén ez elmaradt. A Marosvásárhelyi Napok szervezői nem vették figyelembe azt, hogy Miházián ebben az időpontban zajlik egy jelentős és színvonalas kulturális rendezvény. Talán emiatt is kevesebben látogattak ki hoz-

Fotó: Vajda György

zánk. Ennek ellenére a szombati és vasárnapi előadások telt házasok voltak. Igyekeztünk civilizált kiszolgálást is biztosítani, büfé és kürtöskalács-készítő, fagyaltos várta a kilátogatókat, és a kisebbek szekerezhettek is. Úgy gondolom, hogy a kínálat az idén sem maradt el az előző években szervezett programtól.

A csűrszínházi évad folytatódik. Július 23-án, szombaton 16 órától a Rocsulsi szervezői várják az érdeklődőket a IV. körűs zene napjára, amelynek keretében 18 órától László Zsuzsa színművész előadja *Edith Piaf* című zenés egyéni műsorát. Augusztus 6-án, szombaton a tizedik alkalommal tartja meg partnerével a Maros Megyei Múzeum a *Római fesztivált*, amelyre (a kerek évfordulóra való tekintettel) meglepetésekkel készülnek. Augusztus 17. és 21. között *Tamási Áron 125* címmel, a nagy székely íróra emlékezve, a budapesti Tamási Áron Közalapítványnak kö-

szönhetően jubileumi fesztivált szerveznek, ahol fotókiállítás, zenei koncertet, irodalmi találkozót és természetesen erdélyi és határon túli, illetve anyaországi társulatok által színre vitt Tamási Áron színpadi műveket láthat majd a közönség. (A részletekre visszatérünk.) Szeptember 2-3-án újabb színvonalas rendezvény lesz. Pénteken és szombaton az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány Miházián a Csűrszínházban szervezi meg a Hagyományok Háza szabadegyetemét, ahol szakértők előadásában a népművészetről, a népi szellemi és tárgyi örökségről és a hagyományörzésről lesz szó, az előadásokat színpadi produkciók is színesítik.

A csűrszínházi előadásokra jegyeket a 0744-394-186-os telefonszámon (Szélyes Ferenc színművész) lehet foglalni, jegyvétel a helyszínen. Az előadások bővebb ismertetője megtalálható a www.csurszinhaz.ro honlapon és a Csűrszínház Facebook-oldalán is.

Régi csibészek koncertje

A Corax és a Fortuna a Jazzben

Július elsején 20 órától a marosvásárhelyi Jazz és Blues Clubban együtt koncertezik a marosvásárhelyi Corax és a Fortuna együttes. Mindkét csapat a kommunista korszakban az 1980-as évek marosvásárhelyi rockéletében játszott jelentős szerepet alkotásaival, fellépéseivel. A cenzúra legsötétebb éveiben zenéltek, amikor a securitate éles szemmel figyelte őket, az akkori rendszerellenes lázadás veszélyétől tartva. Ezért szerzeményeik azt a kort idézik ugyan, de néhány dalszöveg szimbólumai a mának is üzennek.

Vajda György

A Corax 1982 tavaszán alakult Kibédi Zoltán (basszusgitár) és Székely Jenő (ének) kezdeményezésére. Az akkori zenekar tagjai voltak még Boér Károly (kísérőgitár, vokál), Lőrincz József (gitár), Horváth Jenő (dob) és Irsai Zsigmond (gitár, vokál). A zenekarnak komoly erőfeszítésébe került az alkotások mellett a felszerelést össze-

állítani, beszerezni, néha saját kézzel kellett tajkolni. A nehézségek mellett azonban sikerült már a kezdetekkor színpadra állni, és számos koncertet tartani. Mint sok más akkori zenekart, az ő együttesüket is a Szakszervezetek Háza karolta fel, Titus Daschievici segítette, támogatva a fellépéseket, az együttesek benevezését a hazai rockfesztiválokra. Így ennek köszönhetően az együttes is több lehetőséget kapott arra, hogy bemutatkozzon az akkori fiataloknak, és kialakuljon a rajongótábor. Egy kis szünet után a csapat átalakul, két új taggal bővül. Kacsó Csaba (gitár, vokál) csatlakozik az együtteshez, míg Szép Tóth György (basszusgitár) a kötelező katonai szolgálatát teljesítő Kibédi Zoltán helyébe lép. 1983 januárjában az akkor már ismert, elismert marosvásárhelyi NOVAX együttesel szervezték az első közös koncertet a helybéli sportcsarnokban, ami akkor igazán szenzációnak számított. Újabb megszakítás után, 1985-ben újjáalakul az együttes, az új Corax felállása: Kibédi Zoltán (basszusgitár) zenekarvezető, Horváth Jenő (dob), Sólyom Sándor

(gitár, ének) és Godzsa Béla (billentyűs hangszer, ének); az új felállás új zenei irányzatot is eredményez.

Az együttes részt vesz az 1985-ös marosvásárhelyi rockfesztiválon, amelyen III. díjat nyer, majd ezt nagyon sok sikeres fellépés, turné, koncert követi. A zenekar 1987-ben felbomlik, majd 23 év szünet után Kibédi Zoltán újra összehozza a Corax együttest. 2010 tavaszán összeáll az új csapat: Gál Csaba (billentyűs hangszer, vokál), Horváth Jenő (dob), Kacsó Csaba (gitár, vokál), Kibédi Zoltán (basszusgitár, vokál), Székely Jenő (ének). A Corax zenekar sikereihez hozzájárultak még Józsi Csanád (ütőhangszerek), Szabados László (dobok), Kibédi Levente (gitár, ének), Gyárfás György (billentyűs hangszer) és sokan mások, meghatározva a zenekar stílusát. A Corax sajátossága a country-rock és retró stílusa, amelyet az új zenei irányzatokkal színesítenek. Daljaik a szerelemről, csalódásokról, kirándulásokról, a fiatalok egykori mindennapi életéről, gondjairól szólnak lírikus vagy esetenként vidámabb hangzásban. Az együttes jelenlegi tagjai: Farcádi

A Corax

A Fortuna

Attila (ütőhangszerek), Kacsó Csaba (gitárok, vokál), Kibédi Zoltán (basszusgitár, vokál), Simon Károly (billentyűs hangszerek, vokál), Székely Jenő (ének).

A Fortuna Rock Band az 1980-as évek marosvásárhelyi rockéletének másik kiemelkedő zenekara volt, 1979-ben alakult meg. Szép Attila (gitár, ének), Krausz Jenő (dob) és Nagy Dénes (basszusgitár) hozta létre, később csatlakozott hozzájuk Szalma János (szólógitár) is. Az együttes 1987-ig aktív résztvevője a romániai rockéletnek, számos koncerten lépett fel, televíziós és stúdiófelvétele is készült. A Metro-pol, Compact, Iris, Garabonciás és Metrock együttesek mellett jelentősen befolyásolta a fiatalabb zenészgenerációt. 1987-ben Szép Attila kilép a zenei életből, így a zenekar

feloszlik. Szalma János kezdeményezésére 2007-ben Budapesten újjáalakul az együttes, amelynek tagja: Nagy Dénes (basszusgitár), Kovács Zsolt (dob) és Páter Részeg Attila (ének). Magyarországon is sikeresen lépnek fel, többek között olyan együttesek társaságában, mint a Kékesi Rock Band, a Beatrice, az Edda és a Bikini. 2012-ben CD Térboly címmel lemezt adtak ki. Az együttes jelenlegi felállása: Szalma János (gitár), Nagy Dénes (basszusgitár), Nagy Andrea (billentyűs hangszer), Faragó Tibor (dob), Bosnakoff (Ary János) (ének).

A július elseji Jazz és Blues-beli fellépés nemcsak az egykori „csöves” generációnak lesz nosztalgia-koncertje, hanem remélhetőleg az új rocknemzedéknek is feledhetetlen élményt nyújt.

Gergelyt sohasem becérték – kis-korában és tinédzserévei elején legalábbis nem adatott erre alkalom, a későbbiekben pedig már ő nem kért a kedveskedésből. A „gergőzés” különösen irritálja, ezzel kapcsolatos érzelmeit nem is rejti véka alá. Beszélgetésünk alatt vigyáztam is arra, hogy akaratlanul se tegyek feléje olyan gesztust, amit a harmincas éveim elején járó fiatalember az édeskés „málnaszörp”-kategóriába sorol.

– Anyám mindig is gyengébb volt a kelle-ténél – kezdte történetét az események kiváltó – vagy annak hitt – okával. – Nem tudta kiheverni a házassága kudarcát, annak a diákkori szerelemnek a megsemmisülését, amelynek én lettem az egyetlen kézzelfogható és maradandó emléke. Miután apám négyéves koromban lelépett, kétségbeesett elszánt-sággal kereste az igazit, valakit, aki kielégítheti a szeretetihőségét, és aki esetleg majd nekem is szülőpótló lehet. Bár azt hiszem, ez utóbbi motiváció számított a legke-vésbé. Mindenesetre a kitartó, aktív várakozás – bulizás, kirándulás, amikor engem mindig más szomszéd nőire bízott, talán az aprókori csínytevéseim miatt – mégis eredményes volt, ugyanis kisiskolás koromra sikerült szert tennie egy komolyabb partnerre, aki családot, sőt közös gyereket is akart. Egy baj volt csak: az ital, amit az új élettárs minden egyébnél jobban szeretett. Anyám sosem vetette meg az alkoholt – bár addig egyszer sem láttam részegnek –, így számára nem okozott nehézséget az új élet-helyzethez való alkalmazkodás. Már váran-dósan együtt vodkázott a nevelőapámmal, a Gondviselésnek köszönhetően mégis egész-

seges kishúgom született. A kettőnk találko-zásáért örökké hálás vagyok az égieknek. Talán egy kicsit még anyámnak is, hiszen, ha az ő mámoros tehetetlensége miatt nem marad rám folyamatosan a testvérem gon-dozása, felügyelete, nem alakul ki közöttünk ez a szoros kötelék. Igaz, ebbe az apai nagy-anyám is besegített, vele ugyanis a szüleim válása után is megmaradt egy szeretetteljes viszony, bármikor felhívhattam, ha segí-tégre volt szükségem, sőt néha át is mehet-tem hozzá. Nehéz elhinni, de ő tanított telefonon keresztül arra, hogyan melegít-szem meg a húgomnak a tejport, és mit tehetek a gyümölcspüréjébe.

– Édesanyád egyáltalán nem törődött ve-letek? – bukott ki belőlem a kételkedés.

– Emlékeim szerint nem sokat. A gyermek-nevelési szabadság két éve alatt is sokkal inkább a párjára összpontosított, mint ránk, talán attól való félelmében, hogy apámhoz hasonlóan őt is elveszíti, amikor pedig egy vendéglátóipari helyiségben kezdett dolgozni, a munka volt az örök kifogás. De engem ez annyira nem zavart, lassan ugyanis egészen jól beletanultam a húgom nevelésébe. Bármennyire is furcsán hangzik, kilenc-tíz évesen még élveztem is a rám há-ruló felelősséget, azt, hogy fontosnak tudhat-tam magam. Bizonyára ez adott erőt ahhoz, hogy az otthoni teendők mellett az iskolai fel-adatokkal is jól boldoguljak.

– A külvilág hogyan reagált anyukád ma-

Bajtársak

gatartására? Az ilyesmit azért nem lehet a végtelenségig eltitkolni – jegyeztem meg.

– Ő kitűnő „színész” volt, egy-két „löket” után is elő tudta adni a gondoskodó szülő, így nem jött a nyakunkra a gyermek-védelem. Még szülői értekezletekre is eljárógatott, középiskolás volt már a húgom, amikor én kezdtem menni helyette, miután anyuék falura költöztek, a párja szü-leinek a házába. Meg is bántult eleinte az egybegyűlt anyák és apák közössége, de aztán elfogadták, hogy anyukám „munkahe-lyi kötelezettségei” miatt a huszonéves báty képviseli a kamaszgyerekek érdekeit.

Egyébként sosem volt gond a húgommal, a tanárok csendes, tiszte-lettudó diáknak ismerték, és a teljesítmé-nye is megfelelt az elvárásoknak, a matekje-gyeit leszámítva a „jó közepesek” közé tartozott.

– Gondolom, a tanulásban is segítéttél neki – szólaltam meg újra.

– Igen, de csak amikor kérte. Kiváló taní-tónője volt, aki hosszú távon megalapozta a motivációját az olvasáshoz, fejlődéshez, úgy-hogy nem kellett sokat nyaggatnom. Olyanok voltunk mi ketten, mint a háborús övezetben összeszokott bajtársak, akik békeidőben is ugyanolyan komolyan vesznek mindent, mint amikor a megmaradás a tét. Sosem gügyög-tünk, kedveskedtünk egymásnak mézesmázos gesztusokkal, az egymásért vállalt minden-napi tettek beszéltek helyettünk. Akkor lazult

csak meg a köztünk levő kötelék, amikor éle-temben először szerelmes lettem. Persze, igyekeztem továbbra is ugyanúgy odafigyelni a húgomra, de ő nem fogadta jól, hogy más-nak is kezdek elköteleződni. Beszólógatott a barátnőmnek, ha pizzázást vagy más hármás programot szerveztem, így egyre zavaróbbá vált a jelenléte. A párom viszont hihetetlenül jól viselte a „gyűrődést”, folyamatosan ke-reste a közös hangot a testvéremmel. Végül mégis megszakták a kapcsolatunk.

– A húgod miatt?

– Egészen más okból. A barátnőm a har-madik évfordulónkon kezdte körém rajzolni a családalapítással kapcsolatos terveit, én pedig első perctől fojtogatónak éreztem azo-kat a rózsaszín köröket. Talán megijedtem attól, hogy – ha más szereposztásban is –, de újra át kell élnem a gyermekkorom legmagá-nyosabb időszakát, a húgom érkezése előtti éveket. Váratlan, meglepő érzés volt ez szá-momra, addig ugyanis azt hittem, hogy sem-mitől sem félek. Attól kezdve a párom kényeztető megnyilvánulásai irritálókka vá-ltak számomra. Ő volt az egyetlen, aki Ger-gőnek hívott, és akkoriban már ettől is égnek állt a hajam. Pedig őszintén szerettem azt a lányt, az esküvő rémképe azonban teljesen kifordított önmagamból. Hónapokig tartó huzavona után váltunk szét, több mint egy éve. Azóta újra minden energiámmal a hú-gomra koncentrálok, segítem, ahogy csak tudom. Jövőben végez az egyetemem, tanulás mellett négyórás munkát is vállalt egy ruhás-boltban, minden okom megvan arra, hogy büszke legyek rá. Az életemnek jelenleg ő a középpontja, és egyáltalán nem bánám, ha ez még sokáig így maradna.

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

Szerkesztette: Benedek István

A kormányfő több adóemelést jelentett be

Nicolae Ciucă miniszterelnök hétfőn több adóemelési intézkedést jelentett be, miután az általa vezetett Nemzeti Liberális Párt (PNL) határozott arról, hogy a román kormánykoalícióban korábban megvitattott döntések közül melyeket támogatják, és melyeket utasítják el.

Ciucă közölte, hogy a koalícióban egyetértés van arról, s a liberálisok is támogatják, hogy az osztalékadó a jelenlegi 5 százalékról 8 százalékra emelkedjen az állami vállalatok esetében is, az édesített italok áruforgalmi adóját a jelenlegi 9 százalékról 19 százalékra növelik, a szerencsejátékokat működtető cégek pedig egységesen 40 százalékos adót vetnek ki. Emellett július 1-től növelik a dohánytermékek és a szeszes italok jövedéki adóját.

A mezőgazdaságban dolgozók közül kevesebben fognak adómentességben részesülni, mert a kormány a jelenlegi 30 ezer lejről 10

ezer lejre csökkenti a felső értéket, amelynek értelmében adómentességet biztosítottak. Ezeket az intézkedéseket később fogják elfogadni sürgősségi kormányrendeletben – tette hozzá a miniszterelnök, aki egyben a PNL elnöke.

Ciucă azt is leszögezte, hogy a liberálisok nem értenek egyet az úgynevezett szolidaritási adó bevezetésével, így elutasítják a nagyvállalatokra kivetett pluszadót. A koalícióban korábban felmerült annak a lehetősége, hogy a 100 millió euró fölötti árbevétel megvalósító vállalatok a bevételük 1 százalékát fizessék be adóként az államkasszába. A kormány 1 milliárd euró pluszbevétel remélt ettől az intézkedéstől.

A miniszterelnök közölte még, hogy a liberálisok továbbra sem támogatják a koalíciós partnerük, a szociáldemokraták által szorgalmazott progresszív adózási rendszer bevezetését a jelenleg hatályos egyseges adókulcs helyett. (MTI)

Első alkalommal rendeznek székelyföldi mézversenyt

A Székely Gazdaszervezetek Egyesülete a hat székelyföldi méhészegegyülettel közösen szervezi meg (idén első alkalommal) a Nektária székelyföldi mézversenyt Székelyudvarhelyen.

Az elmúlt években számos kisebb méhészet jött létre hazánkban, ami nagyban hozzájárul a mezőgazdaság fejlődéséhez, hiszen a kis munkások által beporzott területek látványosan több termést hoznak. Székelyföldön egyre többen foglalkoznak főállásban méhészetrel, az értékesített mézet magas szintre emeli a tisztasága és az, hogy bizalmi kapcsolat alakul ki a termelő és vásárló között.

A Nektária alkalmával a kis és nagy székelyföldi méztermelők munkájának gyümölcsét, a legfinomabb mézeket fogja megkóstolni, majd értékelni a bírálóbizottság.

A versenyre augusztus 15-ig lehet nevezni, a díjazásra várakozva pedig mézvásárokon vehetnek részt az érdeklődők a három székelyföldi megyében. A szervezők reményei szerint a következő években más-más székelyföldi megyékben szervezhetik meg a Nektáriát.

További információk nemsokára az esemény Facebook-oldalán (<https://www.facebook.com/szekelyfoldimezverseny>) lesznek elérhetőek. (közlemény)

Közvitan egy új pályázati útmutató kkv-k számára

Nyilvános közvita bocsátotta a mikro-, a kis- és közepes vállalkozásoknak szóló 4.1.1-es kiírás pályázati útmutatóját az Európai Projektek és Beruházások Minisztériuma. A kiírás keretében a koronavírus-járvány miatt nehéz helyzetbe került mikro-, kis- és közepes vállalkozások kétféle támogatásban részesülhetnek, az egyik támogatás összesen 59,69 millió eurót, a másik típusú támogatás 359,14 millió eurót biztosít a kkv-knak. A pályázati útmutató július 4-ig lesz közvitan.

„A pályázaton olyan vállalkozások vehetnek részt, amelyek a járvány által leginkább sújtott ágazatokban tevékenykednek. Arra kérjük az érdeelt vállalkozások képviselőit, hogy július 4-ig fogalmazzák meg módosító javaslatukat, és küldjék el nekünk. Ez a kiírás nagyon fontos a gazdaság beindításához és a magánberuházások

bevonásához a gyorsabb, környezetbarátabb helyreállítás érdekében” – mondta Hegedűs Csilla, az Európai Projektek és Beruházások Minisztériumának államtitkára.

A pályázaton részt vehetnek például a feldolgozóipar, az építőipar, a nagy- és kiskereskedelem, gépjárművek és motorkerékpárok javítása, szállítás és raktározás, oktatás, egészségügy, vendéglátóipar terén tevékenykedő vállalkozások.

A meglévő termelőkapacitásokhoz/szolgáltatásokhoz kapcsolódó konkrét épület-infrastrukturák korszerűsítésére, felszerelésére kiírt támogatási intézkedés összértéke 59,69 millió euró, amelynek egy része állami költségvetési társfinanszírozás, másik része a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó POC (Kompetitívitas operatív program) költségvetésből származik. A támogatás értéke minimum 50 000 euró és maximum 200 000 euró, és nem lehet több, mint a 2019-ben elért forgalom legfeljebb

öttszöröse. A kedvezményezettek becsült száma 1200 vállalkozás.

A felújításhoz szükséges beruházási támogatások összértéke 359,14 millió euró, amelynek egy része állami költségvetési társfinanszírozás, másik része a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó POC (Kompetitívitas operatív program) költségvetésből származik. Az elnyerhető támogatás értéke minimum 50 000 euró, maximum 500 000 euró lehet, és nem lehet több, mint a 2019-ben elért forgalom legfeljebb öttszöröse. A támogatásban részesülők becsült száma 4000 vállalkozás.

A pályázatot elérhetőlag augusztus 16-tól lehet majd benyújtani. A kiírással kapcsolatos részletek elérhetők a következő linken: <https://mfe.gov.ro/poc-lanseaza-in-consultare-publica-ghidul-investitii-destinate-capacitatilor-de-prestare-de-servicii-si-retehnologizarii-in-vederea-refacerii-capacitatii-de-rezilienta/>

Az OTP elemzői szerint várhatóan 4 százalékkal nő az idén a román gazdaság

Az OTP Bank Románia elemzői szerint lassul a román gazdaság növekedése az idén a magas infláció, a stagnáló reálbérek, a globális növekedés mérséklődése és az orosz-ukrán konfliktus miatt, de az első negyedévi erős gazdasági eredmények elegendőek lesznek a becsült 4 százalékos éves GDP-növekedés eléréséhez, annak ellenére is, hogy a következő negyedévekben a gazdaság teljesítménye várhatóan visszaesik – olvasható a bank közleményében.

Az MTI bukaresti irodájához pénteken eljuttatott közlemény szerint a gazdaság teljesítményét

tekintve az első fél évben közölt makrogazdasági mutatók meglepetést okoztak, hiszen a 2021 második felében jellemző stagnálást követően a piaci várakozások alapján inkább korrekcióra lehetett számítani a GDP-növekedést illetően. A különböző ágazati elemzések a szolgáltatások és a kereskedelem meglepően jó teljesítményét emelik ki, ami előbbi esetében azzal magyarázható, hogy a járvány elmúltával élénkült a szolgáltatások iránti kereslet.

A bank elemzői által elvégzett regionális összehasonlítás optimistább átlagos növekedési teljesítményre utal Románia esetében, annak ellenére is, hogy a követ-

kező évre vonatkozó előrejelzés pesszimista, visszafogottabb eredményeket prognosztizál.

Jelenleg minden terület negatívan érintett, beleértve az infláció, a kereskedelem, a reáljövedelmek, a kamatlábak alakulását, valamint a jelenleg szünetelő költségvetési konszolidációt is. Utóbbi akkor folytatódhat, ha kamatkörnyezet konszolidálódik, és ennek következményként a gazdasági növekedés 3 százalék alá csökkenhet 2023-ban. A pozitív kilátásokat ugyanakkor az segíti, hogy Románia várhatóan a GDP 3,5 százalékanak megfelelő európai uniós forrásokhoz fog jutni.

Becslesek szerint az infláció júniusban tetőzhet 15 százalék alatti szinten. A következő időszakban a csökkenése lassú dinamikát fog követni, ezért márciusig nem lesz egy számjegyű az infláció. Az alapkamat jelenlegi 3,75 százalékos szintje még mindig távolról követi az infláció alakulását, ezért nagy valószínűséggel év végére a kamatszint eléri a 7 százalékot.

Az országos statisztikai intézet adatai szerint az ország bruttó hazai terméke (GDP) 6,5 százalékkal nőtt az első negyedévben a tavalyi év azonos időszakához mérten. A tavalyi utolsó negyedévhöz mérten a román GDP 5,2 százalékkal nőtt január és március között. (MTI)

Illusztráció

London más G7-országokkal együtt megtiltja az orosz arany importját

Nagy-Britannia a hét vezető ipari hatalom (G7) több más tagjával együtt megtiltja az orosz arany importját – közölte vasárnap a Downing Street.

A londoni miniszterelnöki hivatal szóvivőjének tájékoztatása szerint az intézkedéshez az Egyesült Államok, Japán és Kanada is csatlakozik.

A németországi G7-csúcstalálkozó vasárnapi kezdete előtt bejelentett újabb szankció indoklása szerint az arany Oroszország legjö-

vedelmezőbb exportcikke az energiahordozók után.

A Downing Street tájékoztatása szerint Oroszország tavaly 12,6 milliárd font értékben exportált aranyat.

London a világ egyik legnagyobb aranyforgalmazó piaca, így az orosz aranyexportra kirótt brit tilalom hatalmas hatással lesz Oroszország exportbevételeire – hangsúlyozta a Downing Street illetékese.

A szóvivő szerint az intézkedés az amerikai, a kanadai és a japán kormány csatlakozásával világmé-

retűvé szélesedik, de Boris Johnson brit miniszterelnök a G7-csúcson a többi tagország vezetőit is arra biztatja majd, hogy hozzanak hasonló szankciókat az orosz aranyexportra.

A Downing Street tájékoztatása szerint Nagy-Britannia az ukrajnai háború kezdete óta eddig 13,5 milliárd font éves értékű orosz exportra léptetett érvénybe korlátozásokat, emellett több mint ezer személy és száznál több intézmény ellen hozott szankciókat.

A brit kormány korábbi szankciói

között szerepelt az orosz ezüst- és faipari termékek importjának tilalma, az egyéb nagy értékű orosz exportáruk, köztük a gyémánt és a gumipari készítmények behozatali vámjának 35 százalékpontos emelése, a brit exportfinanszírozási rendszerből Oroszországnak és Fehéroroszországnak folyósított támogatások leállítása, az orosz gazdaságba irányuló brit befektetések, az orosz vállalatoknak nyújtott pénzügyi szolgáltatások, valamint a nyersolaj-finomítottakban használatos alapvető fontosságú berendezések

és katalizátorok oroszországi exportjának teljes tilalma.

E szankciók érvénybe léptetésével a brit piacra irányuló orosz export 96 százaléka, az Oroszországba irányuló brit export 60 százaléka esik korlátozás vagy tilalom alá.

London az év végéig beszünteti az orosz nyersolaj importját is, és többször hangoztatta azt az álláspontját, hogy az egész világnak fel kell számolnia függését az orosz energiahordozó-szállításoktól. (MTI)

Nyolc hektárról kell aratni

Lilába borult a levendulás

Ilyen szép, ennyire élénklila talán még sohasem volt az öt hektáron elterülő mezőmadarasi levendulamező. A tervezettnél korábban, június 18-án nyitottak, akkor is sok látogató volt, de az elmúlt hét végén ismét elárasztották a domboldalt az illatban, látványban, nyugtató zsongásban megmártózni kívánó csoportok. Persze, a fotózás is nagy attrakció, hiszen a közösségi oldalakon jól mutat a levendulás háttérrel készült portré. Gépkocsikkal, buszokkal érkeztek az ország minden vidékéről, hiszen mindenhol híre ment ennek a csodálatos helynek. Mivel nagy a forróság, a levendula hamarabb virágzik, ezért a virágzás teljében az aratást is elkezdték, de nem azon a parcellán, ahol a fesztivált szervezik, hanem a nehezebben megközelíthető dűlőkön – tájékoztató Borbély Béla, a mezőmadarasi levendulás tulajdonosa.

Mezey Sarolta

Várják a látogatókat

– Nagyon sokan érdeklődnek a levendulás iránt, amelyet tíz napja nyitottunk meg, és július 10-ig látogatható. Az el-

múlt hét végén sokan voltak, buszokkal is érkeztek, szervezett kirándulás keretében. Az elmúlt évek során azt tapasztaltuk, hogy szükség van egy helyre, ahol az emberek leülnek, megszusszannak, falatoznak, söröznek, ezért idén a parkolóban egy közétkeztetési helyiséget alakítottunk ki. Itt miccset, flekkent, kolbászt, csirkeszárnyat, kürtőskalácsot lehet fogyasztani. A gyermekek felfújható csúszdákon szórakozhatnak – fogalmazott Borbély Béla.

A levendulamező közvetlen közelében levő standnál levendulatermékeket, saját termelésű levendulaolajat, -vizet, levendulapárnácskákat, dísz tárgyakat, illatos gyertyákat, levendulás mézet, szörpöt, fürdőszót lehet vásárolni. A belépő 15 lejbe kerül, azért egy szép levendulacsokrot is kapnak a látogatók. A 12 év alatti gyermekeknek ingyenes a belépés. A látogatókat július 10-ig naponta reggel 9 órától este 9 óráig fogadják.

Lemondtak a Szedd magad! elképzelésről

Első évben mindenki saját maga szedte meg a levendulacsokrot, de ez az amúgy nagyon praktikus megoldás nem vált be. Egyesek ugyan nem csokrot, hanem egy öl virágot szedtek, s még ez sem lett volna baj, de kitépték a töveket, széttépték a növényeket, letaposták a sorokat, s így kárt okoztak! Azzal is próbálkoztak, hogy ollót adjanak a látogatóknak,

Fotók: Borbély Béla

de olyan sokan voltak, hogy nem jutott mindenkinek olló, s akinek jutott, esetleg nem adta vissza. Szóval nem volt jó ötlet engedni, hogy mindenki magának szedje meg a csokrot.

Elkezdődött a levendulaaratás

Múlt hét végén elkezdték a próbaaratást, hogy kipróbálják a speciális gépeiket. A látványkínálaton túl tehát a levendulatermesztés komoly gazdasági vállalkozás is. Már neki is láttak az aratásnak egy háromhektáros, nehezebben megközelíthető területen, ami távol esik a látogatóknak fenntartott levendulamezőtől. A levendula gyógy- és fűszernövény, a belőle nyert fő terméket, az olajat, a kozmetikai és a gyógyszeriparban használják fel. Az aznap learatott virágot saját lepárlójukban frissen párolják le. Ezt az olajat értékesítik – mondta Borbély Béla termelő.

Folyamatban levő pályázatok Erdőszentgyörgyön

Erdőszentgyörgyön több településfejlesztési munkát is folyamatban van, erről korábbi lapszámunkban beszámoltunk. Ezenkívül az Erdőszentgyörgyi Polgármesteri Hivatal több pályázatot készített különböző kiírásokra. Ezekről számolt be a Népszágnak Menyhárt István, az Erdőszentgyörgyi Polgármesteri Hivatal pályázatkezelő szakreferense.

Vajda György

Digitális térkép készül

Nemrég aláírták azt a pályázatot, amelynek alapján elkészíthetik a település szatellites, digitalizált térképét. Gyakorlatilag lefotózzák a települést, majd a digitális térképen rögzítik a telkekkel kapcsolatos információkat, így bármilyen ügyintézéskor, pályázat vagy más célú tájékoztató esetén azonnal kivehető a nyilvántartásban levő adatok, mint a telek nagysága, tulajdonviszonya stb. Ennek alapján pedig egyszerűbben kibocsáthatók a különböző engedélyek, és az adminisztrációs ügyintézés is könnyebb

lesz. 815 hektárt digitalizálnak ezzel a módszerrel. A projekt lehetővé tette, hogy a polgármesteri hivatal tizenhat számítógépet – köztük öt nagyobb kapacitásút – vásároljon, amelyeken rögzítik az adatokat, így a közalkalmazottak könnyebben kezelik az adattárat. A pályázat értéke 50.000 euró. Az elköltött pénz egy részét már elszámolták a pályázatónak.

Hosszú távú oktatásfejlesztési program

Hároméves komplex oktatási program finanszírozására is pályá-

zolt a hivatal a Szent György liceummal közösen.

A mintegy 170.000 eurós támogatásból felszerelnek egy informatikai kabinetet, az V–VIII. osztályosok tantermeit felújítják, bebútorozzák, továbbá az egyik modul alapján megpróbálják megfékezni az iskolakerülést.

A szociálisan hátrányos helyzetű diákoknak a pályázat ideje alatt három évig évente öt-öt kirándulást szervezhetnek, amikor eléri a nyolcadik osztályt, segélyt kaphatnak, törleszthetik számukra az iskola utáni foglalkozás, étkezés költségeit, ugyanakkor olyan iskolán kívüli foglalkozásokat is szervezhetnek számukra, amelyek által felismerik a diákok adottságait, és különböző szakmák felé irányíthatják őket nyolcadik osztály után. Je-

lenleg a finanszírozási szerződés aláírására várnak.

Lesz mobilitási terv

Egy harmadik, hasonlóan komplex tervet a vírusjárvány utáni felzárkózási alap (PNRR) kiírására készítették elő. Ebből szeretnék a városi kórház régi épületszárnyát szigetelni és az épületet felújítani, továbbá pénzt igényeltek az általános városrendezési terv (PUG) felújítására és egy ún. mobilitási terv elkészítésére, amelynek hiányában nem lehet útjavítási, felújítási tervvel uniós pénzre pályázni. A PUG elkészítése 104.000, a mobilitási terv 54.000 euróba kerül (hét nélkül), míg a hőszigetelést a felület alapján számítják ki és finanszírozzák, így ennek összegét még nem állapították meg.

Fotók: Vajda György

Két év szünet után játszottak újra a Barátság Kupáért

Czibalmos Ferenc Attila

Két év kényszerű szünet után idén újra megrendezték a Barátság Kupáért kiírt nemzetközi kispályás labdarúgótornát a Fair Play Sportegyesület és a Marosvásárhely-Zalaegerszeg Baráti Egyesület.

A csoportok összetételét ünnepélyes keretek között az egyik megyeszékhelyi szállodában sorsolták ki, a nyolc csapatot két csoportba osztották be.

Ime az eredmények:

* **A csoport:** Academica Transilvania – Maros Fair Play 1-2, Bihari Játékvezetők – Sportlife 0-1, Maros Fair Play – Sportlife 1-1, Academica Transilvania – Bihari Játékvezetők 4-0, Bihari Játékvezetők – Maros Fair Play 1-1, Sportlife – Academica Transilvania 1-1;

* **B csoport:** MLSZ Zala – Besztercei Játékvezetők 1-3, Cristi Tătar Baráti – SMURD Maros 1-0, Besztercei Játékvezetők – SMURD Maros 5-1, MLSZ Zala – Cristi Tătar Baráti 3-1, Cristi Tătar Baráti – Besztercei Játékvezetők 1-3, SMURD Maros – MLSZ Zala 0-0;

* **helyosztók:** a 7. helyért: Bihari Játékve-

zetők – SMURD Maros 1-1 (tizenegyesrúgások után 3-2); az 5. helyért: Academica Transilvania – Cristi Tătar Baráti 1-1 (tizenegyesrúgások után 2-1); a 3. helyért: Sportlife – MLSZ Zala 5-3; az 1. helyért: Maros Fair Play – Besztercei Játékvezetők 1-3.

A szervezők két különdíjat is osztottak: a Czegő Ildikó-kupát a zalaegerszegi Kaj Barabának ítélték oda, a Cristi Tătar-kupát a besztercei Mihai Marica nemzetközi FIFA-játékvezető kapta.

A Barátság Kupa érdekessége, hogy valamennyi részt vevő csapat, bármelyik helyen végzett is, egyforma kupát, érmet és oklevelet kapott.

A torna végeztével a MA-ZA egyesület elnöke, **Cseh Gábor** köszönetet mondott az összes csapatnak a sportszerű játékért, a látványos, izgalmas mérkőzésekért. Mint fogalmazott: győzött a barátság, a szeretet és az összetartozás.

„Az MLSZ Zala Megyei Igazgatósága nevében szeretném megköszönni a MA-ZA és a Fair Play Mures meghívását a labdarúgótornára. Nagy örömmel szolgálunk újabb találkozóknál régi barátainkkal, és új barátokra is sikerült szert tenni. Kitűnő szervezés mellett

a tornán részt vevő csapatok színvonalas mérkőzéseket játszottak. A síp mesterei bebizonyították, hogy focizni is jól tudnak. Számunkra a barátság megerősítése volt a torna legfontosabb eredménye. Köszönöm a

szíves vendéglátást, a profi szervezést, a torna előtti nap nagyszerű programját” – mondta el az MLSZ Zala Megyei Igazgatóságának igazgatója, a zalai csapat vezetője, **Józsi György**.

Rajt Wimbledonban: Djokovic–Nadal-szuperdöntőt várnak a tenisz rajongói

Oroszok, fehéroroszkok és világranglistapontok nélkül rajtolt hétfőn a 135. wimbledoni teniszbajnokság.

A londoni Grand Slam-torna szervezői az ukrajnai háború miatt áprilisban kitiltották az orosz és fehéroroszk játékosokat. Az All England Lawn Tennis Club (AELTC) előzőleg a második világháborút követően zárt ki résztvevőket az állampolgárságuk miatt, akkor a német és a japán játékosokat száműzte. A mostani döntés értelmében nem lehet ott többek között a világszámú Danyil Medvedjev – legutóbb 2009-ben rendezték wimbledoni tornát a férfi élvonalban, amikor Rafael Nadal sérülés miatt visszalépett. Az AELTC lépésére válaszul az ATP és a WTA közölte, hogy a füves pályás seregszemle után senki sem kap világranglistapontokat. Ez azt is jelenti, hogy mindenki elveszíti a tavaly ugyanott szerzett pontjait, és Novak Djokovic például címvédés esetén is 2000-et bukik, így jelentősen visszacsúszhat a rangsorban.

A politikai viták után jó hír ugyanakkor, hogy miután 2020-ban a koronavírus-járvány miatt – 1945 óta először – törölték a dél-londoni versenyt, tavaly pedig csak a döntőket rendezték meg maximális nézőszámmal, az idén már nincs szükség korlátozásokra.

Az elmúlt három alkalommal győztes Djokovic egy éve szerezte meg 20. Grand Slam-tróféáját, utána viszont kikapott Medvedjevvel a US Open fináléjában, az Australian Openről otlatlansága miatt hazaküldték, a Roland Garroson pedig a negyeddöntőben megállította őt a későbbi bajnok Nadal. Wimbledonban a 35 éves szerb klaszisz lett az első kiemelt, és hetedik londoni sikerével feljőhet a GS-örökrangsor második helyére, megelőzve a szintén 20-nál tartó – és műtétei miatt egy éve pihenő – Roger Federert.

Az idén az eddigi két GS-t elhódító Nadal Párizsban lábproblémái miatt érzéstelenítő injekciókkal menetelt el a diadalig, és noha

nem vállalt felvezető versenyt, Londonban is pályára lép. Mivel a világranglistán második Alexander Zverev bokaműtétje miatt harcképtelen, a 36 éves Nadal lesz a második kiemelt, így a teniszrajongók Djokovic–Nadal-szuperdöntőt várnak július 10-én. A spanyol sztár 2010-ben ünnepelhetett legutóbb a legendás centerpályán, azóta viszont csak egyszer jutott el a döntőig.

A korosodó fenomenok mellett messzire juthat a „szent gyepen” a fiatalok közül a tavaly döntős, idén júniusban pedig két tornát is nyerő Matteo Berrettini, a korábbi ATP-világbajnok Sztefanosz Cicipasz, a tavasszal a top 10-be berobbant Carlos Alcaraz és a friss hallei bajnok Hubert Hurkacz is.

A nőknél a világszámú Iga Swiatek a favorit még úgy is, hogy a 21 éves csillag a közelmúltban egyetlen füves pályás tornán sem vett részt. A lengyelek büszkesége 35 mérkőzés óta veretlen, s a statisztikák szerint 1990 óta csak Martina Hingis (37) és

Szeles Mónika (36) ért el ennél hosszabb sikerszeriát. A varsói kiválóság már megízlelhette a siker ízét Londonban, mivel 2018-ban megnyerte a juniortornát, de a felnőttmezőnyben eddig csak a nyolcaddöntőig jutott.

Swiatek mellett a 40 éves Serena Williams kerülhet a figyelem középpontjába a következő hetekben, a sportág amerikai nagyszőnyeg egyéves kihagyás után tért vissza nemrég Eastbourne-ben – igaz, csak párosban lépett pályára. A hétszeres wimbledoni bajnok tovább hajszoja 24. GS-serlegét, amellyel beállíthatná a női örökrangsort vezető Margaret Court rekordját. Williams a 2017-es Australian Open óta mind a négy Grand Slam-fináléját elvesztette.

A többiek közül a címvédő Ashleigh Barty márciusban váratlanul visszavonult, a top 10-ből pedig Swiatek mögött gyakorlatilag bárki elmenetelhet a fináléig a pillanatnyi forma alapján.

Már 1,2 millió jegyet eladtak a világbajnokságra

A november 21-én kezdődő katar labdarúgó-világbajnokságra körülbelül 1,2 millió jegyet adtak el a második értékesítési időszakot követően.

A torna szervezőbizottságának főtájtára, Hasszan al-Tavadi kiemelte, a legfőbb infrastrukturális

beruházások már elkészültek, jelenleg beüzemelési szakaszban vannak.

A szervezőkhöz tavaly november 21. és december 18. között mintegy 40 millió regisztráció érkezett a jegyvásárláshoz, 17 millió az első értékesítési szakaszban, 23 millió a másodikban. A legnagyobb érdek-

lődés Argentínából, Brazíliából, Angliából, Franciaországból, Mexikóból, Szaúd-Arábiából, az Egyesült Államokból és a katar házigazdától mutatkozott a regisztráció során, közülük aztán véletlenszerű sorsolás útján találtak gazdára a jegyek. A következő szakaszban már érkezési sorrend alapján történik az értékesítés, annak kezdési időpontja azonban egyelőre még nem ismert.

A vb-re valamivel több mint hárommillió jegy kerül kiadásra – a szervezők minden mérkőzésen telt házzal számolnak –, ebből kétmilliót kínálnak eladásra, további egy-milliót pedig a nemzetközi

szövetségnek (FIFA), illetve partnereinek tartanak fenn.

A katar szervezők mintegy 1,2 millió turista érkezésével számolnak, ami közel a fele a helyi lakoságnak. Figyelmeiket így most leginkább a megfelelő számú szálláshely biztosítása köti le, az országban rendelkezésre álló mintegy 30 ezer szállodai szoba 80 százaléka ugyanis a FIFA-vendégeknek van fenntartva. Erőfeszítéseiknek köszönhetően 25 ezer lakásban – a színvonalától függően villákban és apartmanokban – további 65 ezer szoba foglalható, míg a dohai kikötőben két óceánjárón további 4 ezer szoba áll majd rendelkezésre. Il-

letve az 500 teljesen berendezett, ágytól a teáskanálig mindennel felszerelt lakókonténer fele már meg is érkezett a helyszínre.

A külföldről érkező nézők 250 és 800 katar riál (280 és 920 lej) közötti összegért juthatnak hozzá a csoportmérkőzésekre szóló jegyekhez. A döntőre 2200 és 5850 riál (2500 és 6700 lej) közötti összegért lehet belépőt kapni. A katar lakosok egyenesen 40 és 750 riál (44 és 870 lej) közötti összegért vásárolhatnak jegyeket.

Az árak átlagosan harminc százalékkal drágábbak, mint az előző, 2018-as oroszországi világbajnokságon voltak.

FIFA-világranglista: a magyarok a 37. helyre léptek előre, Románia az 54.

A magyar válogatott, három helyet javítva, a 37. Nemzetközi Labdarúgó-szövetség (FIFA) világranglistáján, amelyet változatlanul Brazília vezet. Románia (hat helyet visszaesve) jelenleg az 54. helyet foglalja el.

A legutóbbi, március végén kiadott rangsorhoz képest a magyarok annak köszönhetően léphettek előre, hogy a Nemzetek Ligája júniusi csoportkörében a ranglistán ötödik angolokat házigazdaként, majd vendégként is legyőzték, míg a németekkel a Puskás Arénában döntetlenül játszottak. Anglia megőrizte korábbi pozícióját, a németek egyet javítottak, az Európa-bajnoki címvédő – a világbajnokságról viszont lemaradt – olaszok, akiknek vendégként a magyarok kikaptak, egy helyet visszacsúszva a hetedikre.

Románia ugyanakkor azért esett vissza, mert a Nemzetek Ligájában várokozások alatt szerepel. Bár a fineket legyőzte, Észak-Macedóniától oda-vissza kikapott, és alulmaradt Bosznia-Hercegovinával szemben is, így jelenleg csoportja utolsó helyen áll, és az a veszély fenyegeti, hogy kiesik a sorozat C divíziójába.

A „dobogós helyeken” egyetlen változás történt: a korábban negyedik argentinok leszorították a harmadik pozícióból a vb-címvédő franciákat.

FIFA-ranglista (zárójelben az előző helyezés): 1. (1.) Brazília 1837,56 pont, 2. (2.) Belgium 1821,92, 3. (4.) Argentína 1770,65, 4. (3.) Franciaország 1764,85, 5. (5.) Anglia 1737,46, 6. (7.) Spanyolország 1716,93, 7. (6.) Olaszország 1713,86, 8. (10.) Hollandia 1679,41, 9. (8.) Portugália 1678,65, 10. (11.) Dánia 1665,47, 11. (12.) Németország 1658,96, 12. (9.) Mexikó 1649,57, 13. (13.) Uruguay 1643,71, 14. (15.) Egyesült Államok 1635,01, 15. (16.) Horvátország 1632,15, ...37. (40.) Magyarország 1486,76, ...54. (48.) Románia 1427,84.

A katar vb stadionjai: a szervezők minden mérkőzésen telt házzal számolnak. Fotó: a FIFA World Cup 2022 közösségi oldala

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Mi a helyzet az önvezetéssel?

Már évek óta lehet hallani a teljes önvezetésről, azonban mind a mai napig nem „érkezett meg”, annak ellenére, hogy az első jóslatok alapján 2020-ra el kellett volna készülni az ilyen autók, és mindenki számára elérhetővé kellett volna válni. Jelenleg is vannak céldátumok, de ezek csak afféle tippek. Teljesen biztosan senki nem tudja, hogy mikor fogunk az utakon olyan autókat látni, amelyek teljesen maguktól, sofőr nélkül képesek lesznek közlekedni. Ebben egyrészt a technológia is kérdéses, és még ott van a jogi szabályozás is. Annak ellenére, hogy semmi konkrétat nem tudunk mondani most, egy pár pontban összegyűjtöttük az önvezetéssel kapcsolatos információkat.

1. Megváltoznak az autók

Ha szétnézünk az interneten az önvezető autók kapcsán, akkor nagyrészt olyan koncepciókat találunk, amelyek kívül-belül meg egyeznek a mostani autókkal. Azonban ez nem igaz. A jövő önvezető autói másképpen fognak kinézni, mint azok a járművek, amelyekkel nap mint nap találkozunk az utakon. Kívülről nézve annyira nem fognak megváltozni, hiszen továbbra is fel kell keltsék a potenciális vásárlók érdeklődését, de lesz egy másik szempont is. Mégpedig, hogy minél jobb legyen a légellenállási együtthatójuk, hogy a lehető legkevesebb üzemanyagot fogyasszák.

Az utastér viszont teljesen át fog alakulni. Egyrészt az első ülések hátrafordíthatók lesznek azért, hogy

Önvezető autó beltere

Forrás: totalcar.hu

kényelmesebben tudjanak beszélni utazás közben az emberek, addig is, ameddig a kocsi elviszi őket a kívánt célhoz. Továbbá az átalakíthatóság is fontos szerepet fog kapni. A cél az lesz, hogy mindenki olyanra formálja az ülések elrendezését, amilyen neki tetszik, vagy például, hogy ágygá tudja alakítani az ülőhelyeket egy hosszabb, éjszakai utazás során.

Egyes koncepciók azt vetítik előre, hogy a pedálok és a kormány teljesen el fog tűnni. Ez azonban így nem igaz. Rejtett formában továbbra is ott lesznek, hiszen a vezetés lehetőségét fenn kell tartani.

2. Csak a szoftver hiányzik?

Egyes autógyártók úgy gondolják, hogy az önvezető autók megjelenésével és elterjedésével teljesen megoldódik minden közlekedési káosz. És a megjelenéstől már csak a szoftver és az érzékelők megfelelő kidolgozása és összehangolása választja el őket. Viszont a gyártók megfeleltek egy nagyon fontos részletről. Az önvezető autók csak

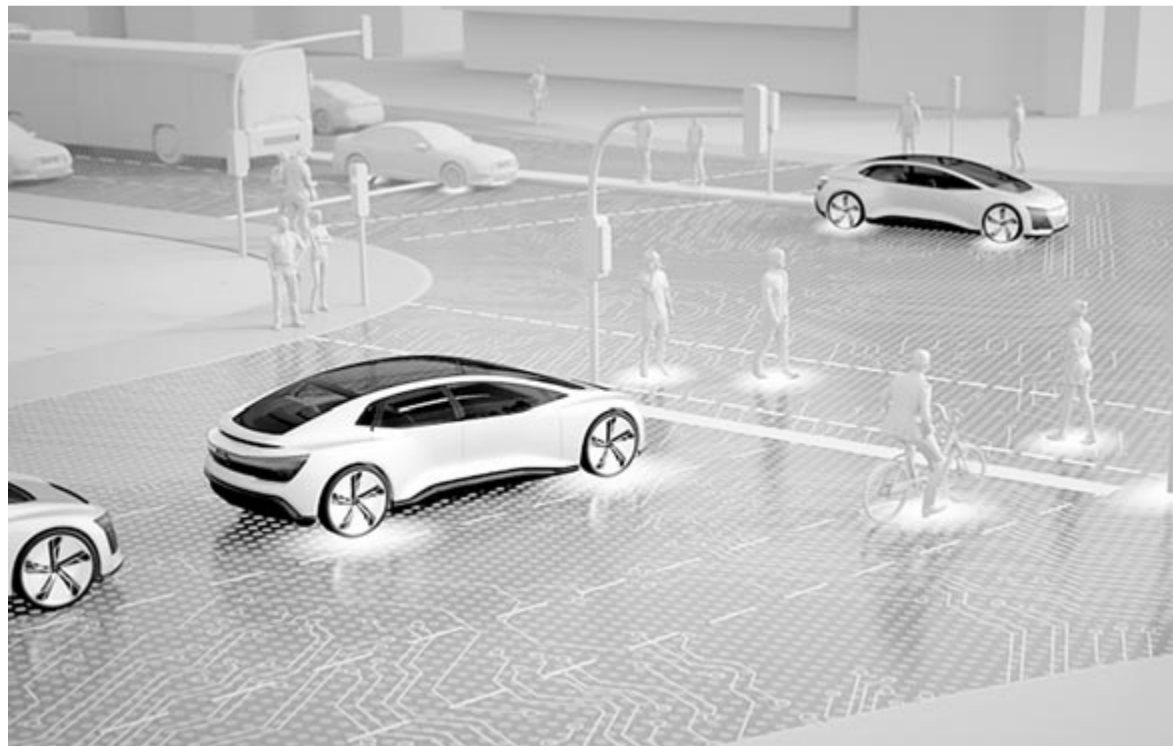
akkor lesznek képesek megoldani a közlekedési káoszt, ha ebben a környezetüktől is kapnak segítséget.

Például pont úgy, ahogy az emberi szem sem lát át egy éles kanyaron, az önvezető autó szenzorjai sem fogják tudni, hogy mi várható a kanyar után. Az ilyen jellegű gondokról csak más közlekedők vagy kihelyezett érzékelők adhatnak hírt. Ebből kifolyólag a teljes önvezetés

A jövő városai

Forrás: totalcar.hu

A döntés pillanata

Forrás: totalcar.hu

a városainkat és az úthálózatunkat is meg fogja változtatni, rengeteg eszközre, okosmegoldásra van szükség, és nem utolsósorban magára a mesterséges intelligenciára, ami mindezt képes vezérelni.

3. Soha ne akarjunk önvezető autót irányítani!

A mai világban még megvan a vezetés öröme és élvezete, legalábbis azok számára, akik szeretnek vezetni. Azonban ez az önvezető autónál nem lesz így. Ott lesznek ugyan a kezelőszervek, mert az autógyártók nem tilthatják meg a vásárlóknak a vezetésként, ha éppen arra támadna kedvük. Azonban ehhez elő kell varázsolni az autótban elrejtett kezelőszerveket.

Maga a vezetési élmény pedig annak függvényében fog változni, hogy mennyire van összehangolva az erő és a futómű. Persze egyeseknek ettől még hiányozni fog a hang, viszont van egy másik gond is. Nem kizárt, hogy az elektronikai rendszerek képesek lesznek visszacsatolni akkor is, ha éppen „kézi” vezérlés alatt van az autó. Ez a jelenség már ma is ismerős, hiszen például a kipörgésgátló akkor is vissza tud kapcsolni, ha a sofőr előzetesen kikapcsolta. Így nem kizárt, hogy a teljes önvezető rendszer bele fog szólni a vezetési élménybe is, de reménykedjünk benne, hogy ez nem így fog történni.

4. Meghekkkelhető autók

Rengeteg olyan teóriát lehet olvasni, hogy miként fogják ellopni az önvezető autót úgy, hogy feltörrik a számítógépet. Természetesen erre a filmek is komolyan ráerősítettek, amelyekben a gyanútlan néző ehhez hasonló jeleneteket látott. Viszont van egy jó hírünk – vagy éppenséggel rossz –: azokhoz az

Forrás: totalcar.hu

autókhoz képest, amelyek napjainkban érték el a veterán kort, tényleg könnyebb lesz feltörni a jövő autót, viszont a mostani autók esetében is fennáll annak a lehetősége, hogy meghekkkeljék a rendszert. Pár éve már történt olyan, hogy egy autó fölért távolról vettek át az uralmat.

Egy másik kérdés az önvezető autó ellopásának a következménye: a tulajdonos hogyan tudja bizonyítani, hogy nem ő volt, vagy nem ő adott utasítást az autónak? Eppen ezért különösen fontos az autóban levő számítógépes rendszerek teljes védelme a külső hekkertámadásokkal szemben. Ezt pedig csak folyamatos fejlesztéssel lehet elérni.

5. Több lesz a parkolóhely?

Erre van lehetőség, de csak abban az esetben, ha az önvezetés miatt jobban elterjednek a különféle autómegosztó szolgáltatások. Ez még nem látható biztosan előre, de a jelenlegi trendeket elnézve lehetséges,

hogy az önvezetés megjelenése segít az autómegosztó szolgáltatásoknak is a szélesebb körben való terjedésben. Így, ha az autók folyamatosan mozogni fognak, valóban felszabadulnak a parkolóhelyek. A német környezetvédelmi hatóság felmérése szerint a magántulajdonban levő autók többsége napi egy órát közlekedik csak, a többi időt parkolással tölti.

6. Ki lesz a hibás, ha megtörténik a baj?

A technológia fejlődésével a jogalkotók is egyre inkább próbálnak lépést tartani, ennek egyik ékes jele, hogy megszűnt az a törvény, amely kimondja, hogy az autó kormánykeze és a kerekek között mechanikus kapcsolatnak kell lennie, így megnyílt a lehetőség az elektronikus kormányzás előtt. De más téren is egyre nagyobb az előrelépés. Németországban például már 2017-ben lehetővé tette a jogszabály, hogy a legalább 3-as szintű önvezető rendszerrel felszerelt autók bizonyos útszakaszokon önvezető módban közlekedjenek. 2021-ben pedig újabb rendszereket, lehetőségeket teremtettek. Tehát összességében nézve a hatóságok célja az, hogy segítsék, ne pedig akadályozzák az önvezető járművek elterjedését. Persze az még mindig egy nagyon jó kérdés, hogy mi lesz akkor, ha két önvezető autó összeütkezik, vagy egy önvezető autó elüt egy gyalogost, aki éppen átmegy az úton egy arra nem kijelölt helyen. Nem tudni, hogy ezekben az esetekben ki lesz a hibás, kit kell majd felelősségre vonni.

7. Amikor az önvezető autó dönt

Szintén az előző ponthoz kapcsolódik, hogy mi fog történni abban a helyzetben, ha az önvezető autónak választani kell, hogy kit üt el, azaz kit öl meg egy kétváltozós egyenletben. Ilyen helyzetek – sajnos – most is vannak, és ilyenkor a sofőr kezében van a döntés. Ebben a helyzetben, főleg a rendelkezésre álló nagyon rövid idő miatt, hatalmas feladat lehet meghozni a döntést.

A kutatók jelenleg úgy állnak a kérdéshez, hogy az autó csak olyan döntést hozhat meg, amit előre beprogramoztak neki. Vagyis nem az autó dönt, hanem a programozó, aki elvégezte rajta a beállításokat. Eppen ezért a probléma kulcsa a szoftverek írásánál jelentkezik, ott kell előre átgondolni a helyzetet, hogy amikor bekövetkezik, akkor jó – már ha van ilyen – döntés születik.

8. Olcsó biztos nem lesz!

Legalábbis rövid távon nem, idővel – ahogy ez az új technológiák esetében szokott lenni – le fog esni az ár. De az elején nem is kell azon csodálkozni, hogy drága lesz, hiszen hatalmas pénzek mennek el fejlesztésre, ami meg kell térüljön annak érdekében, hogy újra legyen, amit befektetni, és később még jobb rendszerek legyenek. Ugyanakkor az önvezetés miatt csökkenni fog a szervizigény, hiszen a balesetek száma visszaesik. A gyártók pedig valahonnan meg kell szerezzék a kieső bevételt, így az már biztos, hogy az önvezető autó mindenképpen drágább lesz, mint egy hagyományos autó. A megjelenés után rövid távon pedig csak a nagyon gazdagok kiváltsága lesz.

Székely Előfutár ösztöndíj

2022. évi pályázati felhívás

A Székelyföld és Erdély sikeres továbblépése a tudás-alapú társadalomban elsőrendű feladat. A kutatómunka megtanulása, kutatási eredmények sikeres alkalmazása és új kutatási eredmények kitermelése mind fontosak. Jobban fizető állások a munkavállalóknak, gyorsan fejlődő adóízesítő vállalatok a közösségek és nemzetközi elismertség a történelmi kisebbségnek a Székelyföld és Erdély sokszorosán megérdemelt jövője.

Új lendület a kutató- és alkotómunkához

A Székely Előfutár ösztöndíjak célja a Székelyföldről és Erdélyből származó alkotó tehetségek támogatása a tudományos munka tanulásában, melyet választott tanácsadó segítségével egyetemi vagy kutatóintézeti irányítással végeznek. Örömmel és büszkén várjuk az idej jelentkezőket és ígéretek pályázataikat.

I. Nyitott pályázat minden tudományos és művészeti ágból

Várjuk valamennyi társadalmi és természettudományi, valamint művészeti és irodalmi ágból az érdeklődő pályázókat. Az alapítvány egyaránt érdeklődik természet- és társadalomtudományi, valamint a Székelyföld és székely nép sajátos hagyományait ápoló pályázatok iránt. Az Alapítvány Kuratóriuma érdeklődik a következők iránt:

- a) a székelyföldi és erdélyi gazdasági fejlődést segítő alkalmazott természettudományi kutatás és újítás;
- b) sikerek és hagyományok a történelmi Erdélyben
- c) helyi hagyományokat folytató és megújító művészetek,
- d) elkötelezettség a kisebbségi anyanyelvi oktatás iránt.

II. Pályázat az idej kiemelt témában: A kulturális sokszínűség hagyományai és értékei Erdélyben

Az etnikai megkülönböztetés és diszkrimináció felülírását szolgáló hagyományok és gyakorlatok tanulmányozása. Az erdélyiség változó tartalmának mint regionális közösségépítés, a békés egyet nem értés, egymás mellett élés és az együtt sokkal sikeresebb kultúrájának tanulmányozása. Ebben a témában is várjuk a történelmi és kortárs társadalom- és természettudományok, valamint művészeti

ágakból az érdeklődő pályázókat. A pályázáshoz további hasznos tudnivalókkal és tanácsokkal szolgál Balás Andrásnak, a Forerunner Federation elnökének Tudomány és helytállás című könyve (Toroma Kiadó 2012).

Ösztöndíj

A Székely Előfutár ösztöndíj-támogatás teljes összege nyertes pályázónként maximum ezer amerikai dollár (\$1000). Megfelelő számú alkalmas jelentkező esetén az alapítvány 6-8 Székely Előfutár ösztöndíj kiadását tervezi ebben az évben. Az ösztöndíjat az alapítvány két részletben utalja át a nyerteseknek:

- Alaptámogatás. Az első egyharmad rész átvétele a pályázó elismerését és a pályázati munka megkezdését szolgálja. A további sikerhez kitartó és célirányos alkotó munka vezet.
- Eredményességi támogatás. Az ösztöndíj további kb. kétharmad részét a pályázó egy év múlva, akkor kapja meg, miután az elkészült, referált vagy zsűrizett, közlésre alkalmas munkát másolatban eljuttatta az alapítványhoz. Az alapítvány ehhez mellékelve elfogadó levelet kér, mely az eredményeket közlésre alkalmasnak ítéli.

Az eredményesség elbírálásának benyújtására és a támogatás utalására félútként van alkalom. A teljesítést a benyújtott eredmények alapján az alapítvány saját hatáskörében egyénileg dönti el. Az ösztöndíjasaink egyik korábbi évfolyamában a sikeres publikálás és ezzel teljesítés aránya meghaladta az 50%-ot.

Alkalmassági követelmények
Az elbírálásban az alábbi követelményeknek megfelelő pályázók részesülnek:

1. Kizárólag székelyföldi vagy erdélyi születésű és ott lakóhellyel rendelkező személyek részesülhetnek az ösztöndíjból.
2. Egyetemre felvett hallgató vagy olyan egyetemet végzett pályázó, aki kutatómunkában vagy művészeti alkotómunkában vesz részt.
3. Bizonyította sikeres tanulmányi előmenetelét és/vagy vezetői képességeit a közösség szolgálatában.
4. Továbbfejlesztéséhez és a munkához anyagi támogatásra van szüksége. Tandíj fedezésére azonban nem lehet pályázni.
5. A következő hónapokban többször Erdélyben tartózkodik, mert az esetleges ösztöndíj-átutalás kizárólag ott vehető fel.

Az alapítvány elutasít mindenfajta hátrányos megkülönböztetést, és várja a pályázatokat valamennyi, a történelmi Székelyföld, Erdély területén élő nemzetiségtől.

Pályázat

Székely Előfutár ösztöndíjpályázatot magyarul vagy angolul lehet beadni: jelentkezési formanyomtatvány; Európai Unió szabványa szerinti önéletrajz; tanulmányi/kutatási terv (kb. 3 oldal); írásos támogató nyilatkozat a választott tanácsadótól; egy vagy több ajánlólevél jelenlegi vagy egykori tanártól, munkahelyi vezetőtől vagy közösségi vezetőtől; iskolai bizonyítványok másolata az utolsó 3 évről (közéiskola és/vagy egyetem).

Jelentkezési határidő: 2022. szeptember 15., gyergyói idő szerint éjfélig.

A pályázatot e-mailen keresztül kell beadni pdf formátumban és a 10 Mbyte méretet nem meghaladva. A jelentkezési formanyomtatvány és a pályázatbenyújtási útmutató letölthető az internetről az alapítvány weboldalán.

Beküldési e-mail-cím: ffapplications@gmail.com. Minden beérkezett pályázat visszajelzést kap 48 órán belül.

Értékelés

Az alapítvány nemzetközi ösztöndíjtanácsa a jelentkezők közül a legjobbakat az írásos pályamunkák alapján választja ki. Az elbírálás szempontjai: a pályázó felkészültsége, tanácsadó és kutatási környezet, kutatás vagy alkotómunka színvonala és várható eredménye, székelyföldi és erdélyi társadalmi hatás és nemzetközi versenyképesség.

A döntőbe jutott pályázók és tanácsadók telefonos/Skype-interjú vesznek részt. Ezt követően az ösztöndíjtanács javaslata alapján az alapítvány kuratóriuma választja ki a Székely Előfutár ösztöndíjasokat.

Hagyomány és tehetséggondozás

A Székely Előfutár Alapítvány – a nemzetközi Forerunner Federation (Előfutár Szövetség) tagja – elkötelezett a kisebbségi nemzetek versenyképes részvételében az élenjáró tudományok és nagy hatású művészetek területén.

A regionális fejlődés támogatásával az alapítvány fellép a társadalmi nyitottságért, a kisebbségi hagyományok megbecsüléséért és a kulturális sokszínűségért.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A SECURITECH ROM PROD KFT. alkalmaz VILLANYSZERELŐT, LAKATOST és MARÓST. Előnyt jelent a szakmai tapasztalat. Önéletrajzokat várunk az office@securitechromprod.ro e-mail-címre, illetve a cég székhelyén, a Bodoni utca 66/A szám alatt. Érdeklődni a 0729-142-792-es telefonszámon lehet. (66568-I)

ALKALMAZUNK TAKARÍTÓNŐT 8 órával. Érdeklődni lehet a 0773-316-377-es telefonszámon, 8 órától 15 óráig. (66603)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

LAKÁS

ELADÓ I. emeleti, 3 szobás tömbházlakás Marosvásárhelyen, a N. Grigorescu utca 4. szám alatt. Érdeklődni a 0745-634-126-os telefonszámon. (16397)

MINDENFÉLE

TÉVÉT és háztartási gépeket javítok. Házhoz jövök. Tel. 0740-527-205. (16400-I)

VÁLLALOK építkezési munkát. Tel. 0741-352-972. (16401)

FESTÉST, csempézést, gipszkarton-, ajtószerelest vállalom. Tel. 0771-393-848, 0749-564-921. (16292)

CSERÉPFORGATÁS, tetőjavítás, Lindab-tetőlemez, meszelés, bármilyen munka. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0754-553-856, Jani. (16301)

TETŐKÉSZÍTÉS, teraszok készítése, tetőjavítás, cserépjavítás, külső-belső szigetelés. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0750-132-410. (16308)

MOSÓGÉPET és hűtőszekrényt javítok. Tel. 0755-825-502. (16351-I)

TETŐFEDŐ KFT. vállal tetőkészítést, tetőjavítást, ács munkát, bádogos munkát, szigetelést, meszelést, bármilyen kis javítást. Tel. 0746-972-003, Fülöp Hunor. (16307-I)

HÁZAK felújítását vállaljuk, tetőkészítést bármilyen lemezből, cserépből, ács munkát, cserépforgatást. Tel. 0746-739-502. (16403)

MEGEMLÉKEZÉS

Szíved megállt, már nem dobog, de lelkünk mélyén tovább dobog.

Mély fájdalommal emlékezem drága feleségemre, **FÜZESI IBOLYÁRA** szül. Simon, aki június 29-én egy éve itthagyt. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Bánatos férje (Öcsi bácsi). (16343)

Fájdalommal emlékezünk június 29-ére. Már három éve, hogy a szeretett és szerető feleség, édesanya, nagymama, dédi, rokon, barát, id. **MÓZES ISTVÁNNÉ** szül. **ÉLTETŐ KATALIN** örökre itthagya szeretteit. Nagyon szerettük, nagyon hiányzol. Nyugodjál békében! Találkozzunk! Szeretteid. (16371-I)

Elfogadta a kormány a kormányzati felhő létrehozásáról szóló sürgősségi rendeletet

Elfogadta a kormány hétfői ülésén a felhő-alapú kormányzati szolgáltatásról szóló sürgősségi rendeletet – jelentette be Sebastian Burduja kutatásért, innovációért és digitalizációért felelős miniszter.

A kormányzati felhő platformjának használatáról külön útmutatót adnak majd ki – szögezte le a miniszter.

A tárcavezető hangsúlyozta, a rendszer átlátható, a sürgősségi rendeletet az egyéni jogok és szabadságok védelmének szem előtt tartásával dolgozták ki.

„Amikor valamely állami intézmény lekéri egy állampolgár adatait, az illető egy megváltoztathatatlan és kitérőmentes napló révén látni fogja, hogy ki, mikor és mi okból kapott hozzáférést az adataihoz. Ertesítést is fog kapni erről” – magyarázta a miniszter, hangsúlyozva, hogy más országokban már alkalmazott és jól működő modellt vettek át.

Burduja beszélt arról is, hogy a kormányzati felhő-ről szóló sürgősségi rendelet elfogadása előtt közvitát tartottak, illetve a Világbank, az Európai Bizottság, a civil társadalom, valamint a versenyszféra képviselőivel is egyeztettek, és a jogszabály végső formája minden „főbb követelményt” tartalmaz.

A sürgősségi rendelet elfogadását az országos helyreállítási terv egyik fontos mérföldkövének nevezte a miniszter. A következő ezzel kapcsolatos célkitűzés a több mint félmilliárd eurós beruházás finanszírozási szerződésének aláírása lesz.

A szerződést a tervek szerint június 30-án írják alá a minisztérium, a Románia Digitalizációért Hatóság, a Különleges Távközlési Szolgálat (STS) és a Román Hírszerző Szolgálat (SRI) illetékesei. A költségeket részben a helyreállítási alapról, részben az állami költségvetésből vagy más forrásokból fedezik – magyarázta. (Agerpres)

therezia
Mezőpaniti tejtermékek...

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

LIMITÁLT KEDVEZMÉNY

Bármelyik típusú lencse vásárlása után egy keretet adunk ajándékba!

AJÁNDÉK

KERET

BÁRMELY TÍPUSÚ

LENCSE

VÁSÁRLÁSA UTÁN!

MAROSVÁSÁRHELY

SZÁSZRÉGEN (Libertății)

B-dul Libertății, Nr.12/2
0733 553 971

(Központ)

P-ța Mărășești, Nr. 21.
0733 553 976

MEDGYES

Str. Pompierilor Nr. 4.
0735 830 678

DICSŐSZENTMÁRTON

Str. Victoriei, Nr. 21.
0736 386 353

MAROSVÁSÁRHELY

(Tudor)

B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126.
0755 088 379

NYÁRÁDSZEREDA

Str. Pompierilor Nr. 1.
0733 553 973

MAROSLUDAS

Str. B-dul 1 Dec. 1918.
Nr. 7.
0735 786 853

SZÁSZRÉGEN (Cardinal)

Str. Cardinal Alexandru Todea,
Nr. 25/A
0728 908 856

SEGESVÁR

Str. Mihai Viteazu
Nr. 40.
0770 810 855

www.doraoptics.ro

AZ AKCIÓ A KÉSZLET EREJÉIG TART ÉS A KEDVEZMÉNYRE KIJELÖLT KERETEKRE ÉRVÉNYES!

JÓ NAPOT!
MEGJÖTTEM...
SZERDA 21 ÓRA

ETV ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIO

YouTube/ErdelyiMagyarTelevizio

facebook/ErdelyTV

Instagram/ErdelyTV

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely, Győzelem tér 18. szám,
www.bookyard.ro

A Maros megyei Csíkfalva község közli az érdekeltekkel, hogy a kataszteri és ingatlan-nyilvántartásról szóló, utólagosan módosított és kiegészített 1996. évi 7. sz. törvény 14. cikkelye (1) és (2) bekezdése értelmében Csíkfalva Község Polgármesteri Hivatala székhelyén július 7-étől 60 napra kifüggeszti a 71. és 73. kataszteri övezetre szóló kataszteri műszaki iratcsomót.

Az iratcsomó módosítására irányuló kéréseket a polgármesteri hivatal székhelyén vagy az Országos Kataszteri Hivatal honlapján lehet benyújtani.

Pontosítás

Változott a Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtérnek a Népújság június 10-i számában meghirdetett versenyvizsga-időpontja.

A villanyszerelői állásra a dossziék benyújtásának határideje: július 8., 15.30 óra, a versenyvizsga időpontja pedig július 14., 10 óra.

Bővebb tájékoztatás a

www.aeropotultransilvania.ro/category/cariera honlapon vagy a 0265-328-888-as telefonszámon.

A Marosvásárhelyi Piacigazgatóság – Marosvásárhely, Cuza Vodă utca 89. szám – versenyvizsgával alkalmaz meghatározott időre egy szakképzetlen munkást.

Követelmények:

- általános iskolai végzettség
- biztonsági őri tanúsítvány

Szükséges iratok:

- kérvény
- személyazonossági másolata
- végzettséget igazoló iratok másolata
- munkakönyv másolata
- szolgálati idő igazolása
- priusz
- önéletrajz
- orvosi igazolás a családorvostól

A versenyvizsga július 15-én 10 órakor lesz, gyakorlati próbából áll. A dossziékat július 14-én 12 óráig lehet benyújtani.

Bővebb felvilágosítás a piacigazgatóság székhelyén,
a 0265/250-225, 0729-165-152 telefonszámokon
hétfőtől péntekig 8–15 óra között.

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predaal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

r . a . d . i . o

www.radiogaga.ro

www.radiogaga.ro